

**BIULETYN JUBILEUSZOWY
Z OKAZJI 15 ROCZNICY ISTNIENIA
NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO ZWIĄZKU
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ**

PRZYSIĘGA ŻOŁNIERZA ARMII KRAJOWEJ

*W obliczu Boga Wszchemogącego
Najświętszej Panny Królowej Polski
kładę swoje ręce na ten Krzyż Święty
znak męki i zbawienia.*

*PRZYSIĘAM Być wiernym Ojczyźnie
mej Rzeczypospolitej Polskiej,
Stać nieugięcie na straży jej honoru
i o wyzwolenie Jej z niewoli walczyć ze
wszystkich sił aż do ofiary mego Życia.
Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej,
rozkazy naczelnego wodza oraz
wyznaczonemu przezeń dowódcy
Armii Krajowej.*

*Będę bezwzględnie posłuszny.
A tajemnicy niezłomnie dochowam
cokolwiek by spotkać mnie miało.*

TAK MI DOPOMÓŻ BÓG

*Dar profesora
Henryka Mierzwińskiego*

EPISKOPAT POLSKI

ul. Miodowa
Warszawa

Członkowie i Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej wraz z Zarządem Krajowego Związku Dzieci Wojny w Białej Podlaskiej mają zaszczyt i obowiązek przekazać Przedstawicielom Episkopatu Polski wyrazy głębokiego żalu, współczucia i smutku z powodu odejścia naszego ukochanego

Papieża Jana Pawła II

Wielkiego Syna i Patriotę umęczonego Narodu Polskiego, który dał nam świadectwo umiłowania Boga, Jego praw i ogromnego kultu dla Ojczyzny wszystkich Polaków.

Zapewniamy, że drogowskazy Papieża Jana Pawła II – patriotyczne i moralne przewodzie będą w działalności naszych Związków i w życiu osobistym.

Zarząd
Krajowego Związku
Dzieci Wojny

Zarząd Główny
Niepodległościowego Związku
Żołnierzy Armii Krajowej

Handwritten signature and initials.

Misja i odejście "Piotra naszych czasów"
ze Stolicy Apostolskiej.

Sztandar Zarządu Głównego Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

Poświęcenie sztandaru NZZAK w Leśnej Podlaskiej w październiku 1992 r.

*Przekazanie Sztandaru po poświęceniu w Leśnej Podlaskiej pocztowi sztandarowemu:
Józef Skolimowski, Edward Bareja, Kazimierz Harmida*

Po wyświęceniu Sztandaru NZZAK - wystąpienie i podziękowanie majora E. Ćwicyńskiego

Uroczystość w rocznicę bitwy pod Kockiem w 1998 r

WSTĘP

Niniejszy album poświęcony jest bohaterom heroicznych walk w obronie Ojczyzny podczas II wojny światowej. Poświęcony jest zwykłym szarym żołnierzom, którzy z pełną świadomością, poświęceniem i odwagą oddawali swe młode życie w obronie Ojczyzny wspólnej matki - ziemi, młodych zapaleńców niezłomnych w walce o wolność. Powstańcom Warszawy, żołnierzom podziemia, wszystkim tym, którzy z narażeniem życia swoich najbliższych bronili miast i wiosek, ojcowskich progów i zagonów, tożsamości narodowej, nauki, kultury, wiary, tradycji, narodowych i dumy. Poległym żołnierzom na obcej ziemi, w powietrzu, na lądzie i morzu, zastrzelonym i zamęczonym w zbiorowych egzekucjach i pod ścianami własnych domów. Żołnierzom zesłańcom na nieludzkiej ziemi, popiołom spalonych i zmarłych z głodu w obozach koncentracyjnych i w komorach gazowych. Wszystkim ofiarom faszyzmu i stalinizmu.

Ten krotki wstęp o wielkiej tragicznej epopei męczeństwa narodu Polskiego dedykujemy młodemu pokoleniu. Niech będzie przestrożą i żarliwą sentencją, dumą narodową z dokonanych swych ojców, którzy mimo tak ogromnego terroru nie załamali się i w miarę swych sił i możliwości walczyli o swą niezależność i wolność. O swą wolność walczyli z wrogami na wszystkich frontach II wojny. Wytrwali.

Zachowujmy więc pamięć o tych, którzy konali ze słowami na ustach "Jeszcze Polska nie zginęła". Wy młode pokolenie brońcie, kultywujcie i chrońcie przed zapomnieniem spuściznę po ustępującym pokoleniu - weteranach, gdyż są to najcenniejsze wartości w życiu każdego narodu i każdego prawego Polaka. Bądźcie dumni z pokolenia, które odchodzi. Składajmy im hołd wdzięczności bo narody tracąc pamięć tracą życie, tożsamość.

Święto 3 Maja, przemarsz ulicami Białej Podlaskiej, pochód prowadzi Edward Ćwicyński

Formowanie pochodu w dniu 11 listopada 2004 r. na ul. J. Piłsudskiego

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej jest stowarzyszeniem działającym na obszarze państwa polskiego. Skupia na zasadzie dobrowolności byłych żołnierzy Armii Krajowej, weteranów walk frontowych oraz innych formacji wojskowych, którzy z bronią w ręku walczyli o niepodległość kraju. Związek ma też swoich członków honorowych i członków wspierających.

Dla realizacji zadań statutowych tworzone są zarządy terenowe i ich komisje. W skład zarządów mogą wchodzić członkowie z uprawnieniami kombatanckimi, natomiast w komisjach oprócz kombatanatów, mogą zasiadać członkowie honorowi. Fundusze związku pochodzą ze składek i darowizn.

Związek, kierując się zasadami niepodległościowymi, zdecydowanie broni godności i honoru wszystkich żołnierzy, którym droga była niezawisłość ojczyzny. Środowisko organizacji to przede wszystkim emeryci i renciści. Zatem ich problemy socjalno-bytowe odgrywają znaczącą rolę w działalności Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Od chwili powołania w 1994 roku w byłym województwie białkopodlaskim związku, Zarząd Koła Terenowego w Białej Podlaskiej zrealizował w większości swoje zamierzenia. W 1996 roku przyjęty został nowy styl pracy. Ważnym zadaniem było pozyskiwanie nowych członków i sympatyków. Znaczącymi członkami zwyczajnymi i honorowymi związku są: komendant dęblińskiej "Szkoły Orłąt" generał pilot dr. hab. Ryszard Olszewski, starosta powiatu białskiego mgr Tadeusz Łazowski, radna samorządu grodzkiego w Białej Podlaskiej dr Krystyna Trzeciak, "Westerplaczyk" mjr Wiktor Bielas z Fromborka, prezes Towarzystwa Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego Józef Skolimowski, mjr Mikołaj Malec z Kalisza, kpt. mar. woj. kmdr Włodzimierz Szczepański ze Szczecina, "Hallerczyk" ppor. Antoni Raciborski.

Członkowie Koła Terenowego NZZ AK w Białej Podlaskiej uczestniczą we wszystkich imprezach i uroczystościach patriotycznych o charakterze wojskowym, kościelnym i państwowym. Rozwijają się pomyślnie współpracę z wieloma organizacjami niepodległościowymi Podlasia i młodzieżą "strzelecką".

Od lat w miłej i serdecznej atmosferze odbywają się kombatanckie opłatkowe spotkania pokoleń, nad którymi patronat objęło dowództwo Jednostki Wojskowej 5058. Ostatnio takie spotkanie odbyło się 10 stycznia 1999 roku poprzedzone mszą świętą celebrowaną przez proboszcza parafii wojskowej pw. Św. Królewicza Kazimierza ks. majora Józefa Michalika. W opłatkowym spotkaniu pokoleń wzięli udział: młodzież szkolna, młodzież "strzelecka", żołnierze służby zasadniczej, senator Tadeusz Konarski, władze administracyjne powiatu ziemskiego i grodzkiego, weterani oraz księża - Mieczysław Lipniacki z parafii Chrystusa Miłosiernego, historyk i kanonik Roman Soszyński.

Niezwykle ważnym wydarzeniem w życiu związku było odsłonięcie w roku 1997 na dworcu kolejowym w Białej Podlaskiej repliki tablicy pamiątkowej ku czci Józefa Piłsudskiego. W czasie okupacji niemieckiej tablicę zdemontowano i wrzucono do jednej z kolejowych komórek. W efekcie, po wojnie znaleziono tylko wykonanego z cynku orła i to z odłamaną nogą.

Dwa lata trwały prace białskiego Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, miejscowej organizacji "Piłsudczyków" oraz "Strzelca" nad odtworzeniem (m.in. z zachowanych zdjęć) kształtu i treści zapisu z przedwojennej tablicy. Uroczystość odbyła się w dniu 16 listopada, przy dźwiękach kolejowej orkiestry dętej z Małaszewicz w obecności chórów z Międzyrzecza Podlaskiego i Białej. "Na tym dworcu w dniu 3 września 1920 roku marszałek Józef Piłsudski udekorował dowódcę i żołnierzy 34 PP Orderem Virtuti Militari oraz przyjmował delegację obywateli" brzmi napis na pamiątkowej, granitowej tablicy. Oryginalny portret płaskorzeźbę Piłsudskiego odlał z brązu artysta z Siedlec, członek NZZ AK Edward Bareja. Z tej okazji Koło Terenowe NZZ AK wspólnie z "Piłsudczykami" wydało broszurę, bogato ilustrowaną z przedmową Bolesława Ługowskiego.

NZZ AK w Białej Podlaskiej, którego dewizą jest "Bóg-Honor-Ojczyzna" ma od trzech lat własny sztandar ufundowany przez lokalną społeczność i członków Związku. Poświęcenia sztandaru dokonano 22 września 1996 roku w Sanktuarium Matki Boskiej Leśniańskiej. W trakcie nabożeństwa członkowie Koła Terenowego NZZ AK przekazali klasztorowi ojców paulinów urnę z ziemią katyńską. Chrzestnymi sztandaru byli: dr Krystyna Trzeciak i nieżyjący ppor. Jan Waniek, kawaler Krzyża Virtuti Militari. Sztandar o barwach narodowych (na wzór wojskowy) wykonała Pracownia Artystyczna w Strzelcach Opolskich. Na jego rewersie umieszczono Krzyż Virtuti Militari, a na awersie wizerunek Matki Boskiej Leśniańskiej. W roku 1997 sztandar został odznaczony przez Kapitułę Wrocławską "Krzyżem Więźnia Politycznego" a w roku 1998 Złotym medalem "Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej" przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie.

W uznaniu dla chlubnych tradycji niepodległościowych oraz dokonań oręża polskiego na Białostocczyźnie, Lubelszczyźnie i Podlasiu, w czerwcu 1998 roku siedziba Zarządu Głównego Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej przeniesiona została z Kalisza do Białej Podlaskiej.

Prezesem Zarządu Głównego został kpt. dr Edward Ćwicyński. Funkcję sekretarza Zarządu Głównego powierzono st. sierż. Bolesławowi Ługowskiemu z Białej Podlaskiej. Nowa siedziba, pozyskana dzięki pomocy władz miejskich znajduje się przy ulicy Kolejowej 26.

Związek NZZ AK w swej działalności ma na uwadze przede wszystkim nieustanną pracę wychowawczą z młodym pokoleniem, w duchu kształtowania patriotyzmu na wzór tych Polaków, którzy walczyli i oddali swoje życie za wolność i niezawisłość.

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej z okazji 60-tej rocznicy wybuchu II wojny światowej ogłosił konkurs "Kombatanckie życiorysy) na wiersze, opowiadania, wspomnienia, reportaż, pamiętnik, cykle fotograficzne z tamtych lat. A oto jak brzmi przesłanie organizatorów konkursu "po 60-ciu latach są jeszcze wśród nas "sybiracy", żołnierze "września", żołnierze armii Andersa, Batalionów Chłopskich, Narodowych Sił Zbrojnych, Wolności i Niezawisłości, którzy nie szczędzili własnej krwi w walce o Polskę wolną i niezawisłą. Ludzie ci mają również za sobą ogrom gorzkich doświadczeń, nie spełnionych aspiracji i nadziei z okresu peerelowskiego. Jest to ogromne bogactwo historyczne, które należy "ocalić od zapomnienia. Autorzy najciekawszych prac nadesłanych na adres biura Zarządu Głównego NZZ AK w Białej Podlaskiej, ul. Kolejowa 26 do 30 czerwca 1999 r. zostaną uhonorowani "Odznaką Pamiątkową NZZAK", nagrodami pieniężnymi i upominkami rzeczowymi.

Przy okazji należy tu wspomnieć o Antonim Raciborskim z Białej Podlaskiej. Jest on jednym z najstarszych kombatanatów na Podlasiu. W styczniu 1999 roku ukończył 98 lat. Od urodzenia, pomijając czas spędzony w wojsku, mieszka w Białej Podlaskiej przy ul. Czerwińskiego. Żołnierskie losy Antoniego Raciborskiego związane są z wojną polsko-bolszewicką 1920 roku w której brał udział jako ochotnik. Trafił do 13 pułku artylerii stacjonującego we Włodawie. Służył w formacjach gen. Józefa Hallera, zwanych od koloru mundurów "błękitną armia". Brał udział w walkach na Wołyniu, nad Bugiem, wycofywał się nad Wieprz i znów walczył na Ukrainie. W czasie okupacji hitlerowskiej związany był z akowską konspiracją. Od 1994 roku "Hallerczyk" Antoni Raciborski należy do Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Za swoje zasługi awansowany do stopnia podporucznika.

W myśl ostatnich założeń Zarządu Głównego NZZ AK została powołana Komisja d.s. Kontaktów z innymi Organizacjami Niepodległościowymi w kraju i poza jego granicami. Postanowiono również, że w rocznicę śmierci Marszałka tj. 12 maja, zostanie powołane przy Zarządzie Głównym Koło Przyjaciół Pamięci Józefa Piłsudskiego. W dniu 11 stycznia 1999 roku uchwalono regulamin przyznawania odznak "Za Zasługi dla Związku". Odznaki będą przyznawane za wybitną i aktywną działalność na rzecz Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i krzewienie chlubnych tradycji niepodległościowych oręża polskiego w kraju i za granicą. Odznaki wręczane będą na wniosek zarządów kół terenowych lub innych organizacji niepodległościowych.

Wiele czasu poświęca NZZ AK idei upamiętnienia lotników amerykańskich, poległych w Europie w czasie II wojny światowej w postaci pomnika - Domu Weterana im. Bohaterskich Lotników Stanów Zjednoczonych w Krzewicy k. Międzyrzecza Podlaskiego. Byłby to pomnik, który przyczyniłby się do zaspokojenia istotnych potrzeb środowiska kombatanckiego, a zarazem jak się wydaje, pozytywnie odebrany przez społeczność podlaską. Przykładem realizacji takiego pomysłu może być Dom - Pomnik czynu Bojowego Klberczyków w Woli Gułowskiej. Opowiedzenie się za budową Domu Weterana nie oznacza wcale negacji budowy monumentu betonowego w Worońcu, również upamiętniającego bohaterskich lotników amerykańskich.

Od 1994 roku za aktywną pracę społeczną na rzecz Związku, krzewienie tradycji niepodległościowych wśród młodego pokolenia, osobisty udział w walkach partyzanckich i frontowych, cierpienia w więzieniach i łagrach stalinowskich oraz opiekę nad grobami poległych żołnierzy "września" wiele osób wyróżnionych zostało awansami na wyższy stopień wojskowy a kilkudziesięciu członków (w tym honorowych) otrzymało "Weterana Walk o Niepodległość", ordery "Weteranów Walk 1939-1989 o Polskę Wolną i Sprawiedliwą", krzyże "Więźnia Politycznego", medale "Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, krzyże "Walki o Niepodległość z Mieczami" oraz krzyże "Semper Fidelis".

W ostatnich pięciu latach odeszło na "wieczną wartość" kilkudziesięciu zasłużonych dla kraju, członków Związku. M. in. Józef Karwacki, partyzant i więzień łagrów sowieckich, aktywny działacz kultury Południowego Podlasia, malarz pejzaży wiejskich. Wiesław Sawicki ps. "Góral". Był żołnierzem od wczesnej młodości. Wykonywał ciężką pracę żołnierza w oddziale partyzanckim "Zenona", oddziale, który jest dumą

podlaskiego regionu. Był cekaemistą i niejednokrotnie ogniem swojego cekaemu ratował oddział przed likwidacją w kolejnych obławach Wehrmachtu i oddziałów "SS". Po śmierci "Zenona" majora Stefana Wyrzykowskiego był symbolem oddziału jako chorąży sztandaru. Więziony przez sześć lat pod pretekstem, że żołnierz Armii Krajowej to wróg Ludowej Ojczyzny. Jan Waniek ps. "Robak", żołnierz ZWZ i AK, aresztowany przez NKWD, sądzony przez Trybunał Wojenny i wywieziony na Syberię. Za całokształt działań bojowych w okresie okupacji, został odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari. Za działalność w akcji "Burza" w 1944 roku odznaczony przez dowódcę 9 Podlaskiej Dywizji Piechoty AK gen. Franciszka Bitnera ps. "Halka" - Krzyżem Walecznych i Krzyżem Zasługi z Mieczami. Patrząc na życie zmarłego Jana Wańka można z całą pewnością stwierdzić, że o Polskę walczył, za Polskę cierpiał i dla polski aktywnie pracował. Na jego życiorysie z powodzeniem młodzież nasza może uczyć się patriotyzmu i najnowszej historii Polski (Słowo Podlasia 1997). Stanisław Brodacki, żołnierz Armii Krajowej, więzień łagrów stalinowskich. Od 1996 roku członek Zarządu Koła Terenowego NZŻ AK w Białej Podlaskiej. Pomimo ciężkiej choroby, niemal do ostatniej chwili uczynny dla Kolegów z Organizacji i Związku. Jeden z tych co walczyli do końca.

Aby urzeczywistnić chlubne idee patriotyczne oręża polskiego, Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej podjął ostatnio szereg działań w kierunku upamiętnienia historycznych miejsc od czasów Kościuszkowskich poprzez legiony Józefa Piłsudskiego, Armię Krajową do organizacji niepodległościowych po roku 1945. W przygotowaniu jest już tablica pamiątkowa ku czci 80-tej rocznicy odzyskania przez Polskę wolności, niepodległości i suwerenności.

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej z racji swojej funkcji włączył się również do działań ogólnopolskich. Na swym lutym posiedzeniu Zarządu Głównego przyjął "Programową Deklarację" związków kombatanckich w Polsce i jest za: podjęciem właściwej ustawy przez Sejm RP o odznaczeniach i orderach, utworzeniem w Polsce odrębnego Instytutu Pamięi Narodowej, upamiętnienia ofiar Katynia w formie Muzeum, wybudowania w Polsce cmentarza wojskowego jako sanktuarium Pamięci Jeńców z Kozielska, Ostaszkowa i Starobielska.

Ponadto Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej popierając Programową Deklarację domaga się na równi z innymi związkami kombatanckimi od władz miasta Warszawy uporządkowania urbanistycznego Obszaru Olszynki i zbudowanie tam Alei Chwały Oręża Polskiego, a ze składek społeczeństwa proponuje wybudowanie na terenie tejże Olszynki, świątyni pod wezwaniem "Matki Boskiej Niepokonanej".

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej jest za jednoczeniem wspólnych wysiłków wszystkich organizacji kombatanckich na rzecz działań dla dobra Ojczyzny i Narodu, a myślą przewodnią tej idei niech będzie zawołanie "Bóg - Honor - Ojczyzna".

1. Ze związkiem współpracuje od wielu lat organizacja Represjonowanych żołnierzy WiN Wolność i Niezawisłość.
2. Krajowy Związek Dzieci Wojny.
3. Związek Represjonowanych Górników.
4. Przy związku działa organizacja Bractwo Świętego Stanisława.
5. W minionym okresie na wniosek Zarządu stopnie oficerskie otrzymali:
trzech żołnierzy partyzantów stopnie pułkownika, pięciu stopnie majora, 7 stopnie kapitana, 45 stopnie porucznika i podporucznika 27 osób. Wielu członków związku otrzymało dyplomy i odznaczenia, oraz podziękowanie za aktywną działalność statutową i społeczną w środowisku kombatanckim jak również w środowisku zamieszkania. Związek opiekuje się zmarłymi po kombatantach (podopieczni). Członkowie Związku biorą udział w spotkaniach, zjazdach patriotycznych i państwowych, wyjazdy w październiku do Kocka, Siedlec, Kalisza, Zakopanego, uczestniczą w uroczystościach w stolicy itp. Występują z wnioskami nadawania imion (patrona) szkołom, ulicom, placom.
5. Do najaktywniejszych sponsorów należy zaliczyć: pan. Stanisław Romaniuk i poseł Wojciech Romaniuk, kamieniarz z ulicy Jana Pawła II, Szeptycki - właściciel salonu samochodowego, Wiesław Panasiuk - Wójt gminy Biała Podlaska.
6. 50 żołnierzom AK nadano pierścień oficerski.
Urządzono spotkanie towarzyskie z wyjazdem poza Białą, biwaki, ogniska, opłatek, choinkę, wyjazdy w odwiedziny do kolegów.
7. Ufundowano trzy 150 kg dzwony:
  1. Gen. Borucie-Spiechowiczowi w Leśnej Podlaskiej.
  2. Gen. Franciszkowi Klebergowi w Kocku.
  3. Lotnikom poległym w obronie Ojczyzny w Białej Podlaskiej (lotnisko).Złożono ziemię katyńską w urnach w kościołach: Leśna Podlaska, Konin, Kalisz, Zakopane.
8. Jest w budowie Epitafium z ziemią z pól męczeństwa i walk przy kościele Chrystusa Miłosiernego przy ulicy Kardynała Wyszyńskiego w Białej Podlaskiej.
9. Prelekcje i spotkania z młodzieżą szkół podstawowych i średnich: Leśna Podlaska, Konstantynów, Szkoła Zawodowa Nr 2 Biała Podlaska, Grabanów, IV Gimnazjum J. Piłsudskiego Biała Podlaska, Janówka.

GENEZA KRAJOWEGO ZWIĄZKU DZIECI WOJNY WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI ODDZIAŁU TERENOWEGO W BIAŁEJ PODLASKIEJ.

Dnia 27.03.2000 r. podpisano porozumienie Zarządów:

Niepodległościowego Związku Żołnierzy AK przez Zarząd Główny z Krajowym Związkiem Dzieci Wojny Wierzycieli Niemiec i Rosji Oddziału Terenowego w Białej Podlaskiej dotyczące wspólnego działania w zakresie patriotyzmu, organizowania uroczystości związanych z historycznymi rocznicami państwowymi, wojskowymi, lokalnymi i innych inicjatyw.

Krajowy Związek Dzieci Wojny Wierzycieli Niemiec i Rosji jest organizacją kombatancką wpisaną do ewidencji Urzędu d.s. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie pod numerem 359. Związek został zarejestrowany jako organizacja ogólnopolska w Sądzie Woj. w Zamościu 09.05.1997 r. Natomiast Oddział Terenowy K.Z.Dz.W. Wierzycieli Niemiec i Rosji założony został przez obecnego Prezesa T.J. Robaka dn. 24.03.1999 r. i ujęty w rejestrze Stowarzyszeń 24.03.1999 r. pod poz. 89 w Urzędzie Miasta Biała Podlaska z siedzibą w Urzędzie Powiatowym przy ul. Brzeskiej 41

Związek jest organizacją chrześcijańsko-patriotyczną z hasłem „Bóg - Ojczyzna - Braterstwo”. Skupia i integruje w swoich oddziałach ludzi (w Polsce ok. 15 tys. a w Białej Podlaskiej ok. 100 osób), którzy w dniu zakończenia II wojny światowej tj. 08.05.1945 r. nie ukończyli 18 lat. Również Związek opiera swoją działalność na postulatach Ligi Narodów zawartych w Deklaracji Genewskiej w 1923 r., która zobowiązuje wszystkie kraje świata w pierwszej kolejności do udzielania wszechstronnej pomocy pieniężno-materiałnej oraz otoczenie opieką i troską o prawidłowy zdrowotno-psychiczny rozwój dziecka, które to jako osoby niepełnoletnie doświadczyły lub stały się ofiarami zbrojnej napaści na Polskę agresywnych wojsk III Rzeszy i Armii Czerwonej w 1939r.

Dziś są to ludzie w podeszłym wieku schorowani, okaleczeni niejednokrotnie inwalidztwem z psychicznymi zaburzeniami związanymi z pobytem w obozach śmierci, łagromi, gułagami, i innymi wywózkami na wschód.

Głównym celem Związku jest występowanie do rządów Niemiec i Rosji poprzez naszych posłów i parlament o odszkodowanie finansowe dla członków naszego Związku za napaść i wojnę w 1939 r. i jej dalsze konsekwencje.

Ostatnim poselskim projektem ustawy o świadczeniu pieniężnym dla małoletnich ofiar wojny 1939-1945 r. ze zmianami innych ustaw wpłynął wraz z uzasadnieniem do Marszałka Sejmu wysłany przez Danutę Hojarską Klubu Parlamentarnego z Samoobrony dn. 14.09.2006 r. Z uwagi na rozwiązany parlament nie doczekał się uchwały.

Oddanymi działaczami w zakresie działalności Związku są: obecny Prezes Związku Oddziału - Robak T. Jerzy oraz członkowie Zarządu: Greń Zdzisław, Ciejpa Krystyna, Łuć Wiesław, Szarubko Henryk, Czajka Michał, Jakimiuk Stefan oraz Jakoniuk Mirosław.

Robak Tadeusz i Szarubko Henryk za społeczną działalność w Związku zostali odznaczeni Złotym Krzyżem Zasługi po raz drugi a Ciejpa Krystyna i Greń Zdzisław Srebrnym Krzyżem Zasługi w 2001 r. dnia 11 listopada 2001 r. w Sali Kolumnowej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie.

Prezes Zarządu Oddziału

Tadeusz Robak

Od lewej: doktor Ewa Śliwa, Henryk Szerubko, Krystyna Ciejpa, Tadeusz Robak, Władysław Jakuszko, Zdzisław Greń

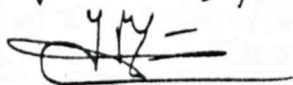

Od lewej odznaczeni: Prezes Zarządu T. Robak, K. Ciejpa, H. Szarubko, W. Jakuszko, Z. Greń

do L. 96 - Hyalle

Zawinionosť du. 28.03.2000~
pod por. OBP-IV/49/00

YMY -

Peresumenie Zarządůw

1/ Krajowego Związku Dzieci Wejny Wieraycieli Niemiec i Reaji
Oddziału Terenowego w Białej Podlaskiej ul. Brzeska 41 tel. 083/ 343-70-30
w. 210.

2/ Niepodległościowego Związku Żołniersy Armii Krajowej - Zarząd
Główny w/a podpisane przez przedstawicieli j.w. w dniu 27 marca 2000 roku.
dotyczące wspólnej działalności w zakresie upamiętnienia miejsc pamięci narodowej, udziału
w uroczystościach państwowych i innych spotkaniach okolicznościowych.

Zarząd oddziału KZDW i zaproszeni goście po złożeniu ślubowania 1.07.2001 r.
w Urzędzie Wojewódzkim w Białej Podlaskiej

BÓG – OJCZYZNA – BRATERSTWO !

POKOLENIE

POLSKICH-CHRZEŚCJAŃSKICH DZIECI WOJNY

BIULETYN KRAJOWEGO ZWIĄZKU DZIECI WOJNY – WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI

Nr 1/2001 Zarząd Główny

- do użytku wewnętrznego VII

WYDANIE OKOLICZNOŚCIOWE

WIWAT, BIAŁA PODLASKA !

kurier
i lubelski wtorek 3 lipca 2001

Skrzywdzeni mają sztandar

W ubiegłą niedzielę w kościele pw. św. Antoniego w Białej Podlaskiej odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru białskiego Zarządu Oddziału Krajowego Związku Dzieci Wojny Wierzyieli Niemiec i Rosji. Związek, który powstał 28 lat temu jest organizacją chrześcijańsko-humanitarną. Głównym celem działalności związku jest integracja ludzi, których w okresie dzieciństwa dotknęły okrucieństwa wojny, obozy śmierci, pobyt w sowieckich łagrach. Białski Oddział KZDWWNIR został powołany w 1999 roku i skupia obecnie około stu członków.

Poświęcenie sztandaru Krajowego Związku Dzieci Wojny

W miniona niedzielę w kościele św. Antoniego w Białej Podlaskiej podczas uroczystej mszy św. o. gwardian Henryk Cieniuch poświęcił sztandar Krajowego Związku Dzieci Wojny Wierzyieli Niemiec i Rosji. Następnie w Starostwie Powiatowym odbyło się siubowanie Zarządu Oddziału KZDW w Białej Podlaskiej. Józef Sapkowski, założyciel tego stowarzyszenia, wieloletni jego prezes, przypomniał, iż te organizację pomogli rozwinąć w kraju lubelscy dziennikarze, m.in. ze „Sztandaru Ludu”. W rozmowach członkowie tej organizacji (mogą do niej należeć wszyscy, którzy 9 maja 1945 r. nie mieli ukończonych 18 lat) zaznaczyli, iż zamierzają dochodzić od Niemiec i Rosji choćby symbolicznych rekompensat za utracone dzieciństwo. Tadeusz Robak, prezes białskiego oddziału skupiającego ok. 150 osób, powiedział nam, że przystępuje do rozwijania działalności socjalnej. Na zdjęciu: Prezes Tadeusz Robak przysięga na nowy sztandar.

Dziennik Wschodni 9
Wtorek 3 lipca 2001

ROTA ŚLUBOWANIA

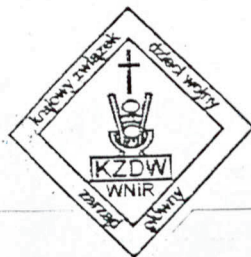
Ślubuję Panu Bogu Wszechmogącemu i Wam Bracia i Siostry, że jako członek zarządu jednostki organizacyjnej Krajowego Związku Dzieci Wojny – Wierzyieli Niemiec i Rosji – będę służył ofiarnie i bezinteresownie swoją pracą społeczną całemu pokoleniu polskich dzieci wojny, pokoleniu ludzi skrzywdzonych przez silniejszych od wczesnego dzieciństwa aż do chwili obecnej.

Tak mi dopomóż Panie Boże w Trójcy Świętej Jedynej, który zwiesz i królujesz na wieki wieków. Amen!

26/2001 SŁOWO Poświęcenie sztandaru

1 lipca, o godz. 10, w kościele św. Antoniego w Białej Podlaskiej podczas mszy poświęconej sztandarowi Oddziału Krajowego Związku Dzieci Wojny Wierzyieli Niemiec i Rosjan Białej Podlaskiej. Organizatorzy i sympatycy związku do udziału w uroczystości. Po mszy, poczet sztandarowy przemarszeruje do Starostwa Powiatowego. Tam w sali konferencyjnej odbędzie się dalsza część uroczystości. (JM)

PODZIĘKOWANIE

Zarząd Oddziału Krajowego Związku Dzieci Wojny w Białej Podlaskiej w imieniu własnym i wszystkich członków Oddziału składa serdeczne i gorące podziękowania za okazaną pomoc administracyjną i materialną w zorganizowaniu spotkania oraz udziału w Uroczystości Poświęcenia Sztandaru Związkowego.

Uczestnikom spotkania i ofiarnym sponsorom życzymy wszelkiej pomyślności w życiu prywatnym i zawodowym

OTO NASI PRZYJACIELE

Ks. Infułat ANTONI LASZUK, Gwardian Zakonu O.O.Kapucynów O. HENRYK CIEMIOCH, Wicewojewoda Lubelski ADAM WILCZEWSKI, Starosta Bialski BOGUSŁAW ŻĄDŁO, postowiec na Sejm RP : Lech NIKOLSKI i JÓZEF BERGIER, Senator RP STEFAN KONARSKI, Wójt Gminy Biała Podlaska – inż. WIESŁAW PANASIUK, przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego d/s Zamiejscowych Tadeusz Romanowicz, kpt. EDWARD ĆWICZYŃSKI – Prezes ZG NZ ŻOŁNIERZY AK.
Dziennikarze: red. JANINA FRANKOWSKA - Dyrektor Katolickiego Radia Podlasia, red. ISTVAN GRABOWSKI /Słowo Podlasia/, red. ZBIGNIEW KRZAK /"Kurier Lubelski" /, red. MAREK PIETRZELA / "Dziennik Wschodni" /

Uroczystość uświetniła: wspaniała orkiestra dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Łomazach, Zespół Ludowy z Perkowic oraz uczennice Liceum Ogólnokształcącego Nr.3 /wiersze/ MAGDALENA ZĄBKIEWICZ, MARIA BIENKO i KATARZYNA GICEWICZ
BÓG ZAPŁAĆ, KOCHANI !!!

Biała Podlaska, lipiec 2001r.

Wyświęcenie Sztandaru Krajowego Związku Dzieci Wojny w kościele Św. Antoniego w Białej Podlaskiej w dn. 1.07.2001 r. Poczet sztandarowy w osobach Zdzisław Greń i Henryk Czajka

*Składanie wieńców pod tablicą upamiętniającą uchwalenie Konstytucji 3 Maja
wmurowaną w ścianę I LO im. Józefa Ignacego Kraszewskiego*

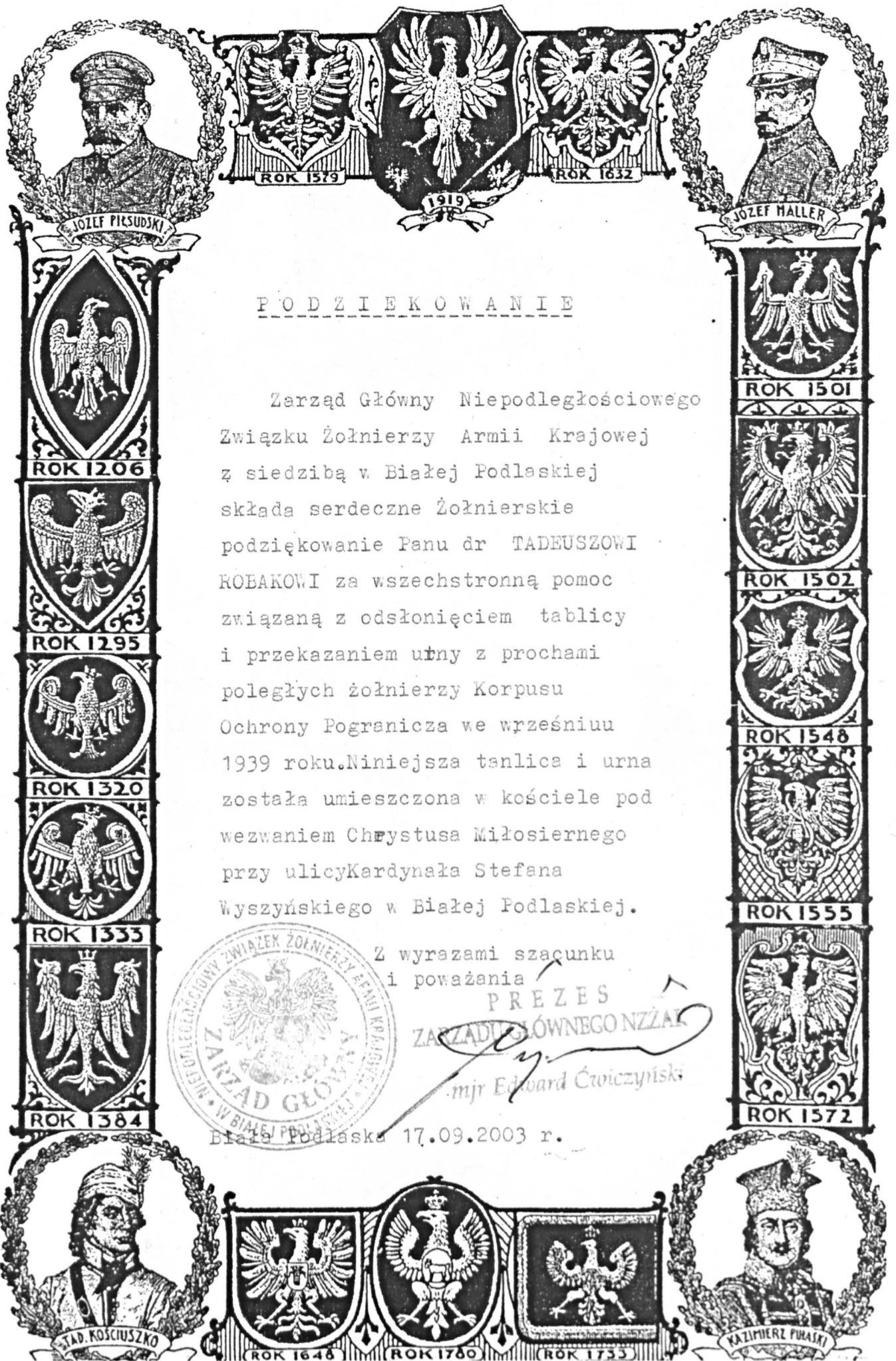

*Na Plenarnym Posiedzeniu Starostwa Powiatu major E. Ćwicyński dokonał odnaczeń złotym medalem
miejsc pamięci narodowej p. Starostę Powiatu T. Łazowskiego oraz Prezesa KZDW T. Robaka.*

Składanie wieńców 11 listopada 2007 r. przez majora Ćwicyńskiego, Tadeusza Robaka, Zdzisława Grenia

PODZIĘKOWANIE

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z siedzibą w Białej Podlaskiej składa serdeczne Żołnierskie podziękowanie Panu dr TADEUSZOWI ROBAKOWI za wszechstronną pomoc związaną z odsłonięciem tablicy i przekazaniem urny z prochami poległych żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza we wrześniu 1939 roku. Niniejsza tablica i urna została umieszczona w kościele pod wezwaniem Chrystusa Miłosiernego przy ulicy Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Białej Podlaskiej.

Z wyrazami szacunku i poważania

PREZES
ZARZĄDU GŁÓWNEGO NZAZ

mjr Edward Ćwiczynski

Biała Podlaska 17.09.2003 r.

**KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Biuro Listów i Opinii Obywatelskich

fax. (0-22) 695 22 38, e-mail: blo@prezydent.pl

Nr BLO - 060/1616/01/06/WM

Warszawa, dnia 17.01.2006 r.

**Pan Tadeusz Robak
Prezes Zarządu Oddziału
Krajowego Związku Dzieci Wojny
Wierzyieli Niemiec i Rosji
Ul. Brzeska 41
21-500 Biała Podlaska**

Szanowny Panie

Serdecznie dziękujemy za życzenia i gratulacje dla Prezydenta Lecha Kaczyńskiego z okazji objęcia przez Niego urzędu Prezydenta RP.

Pragniemy Pana zapewnić, że dowody sympatii i wyrazy uznania mają dla Pana Prezydenta ogromne znaczenie. Pan Prezydent jest świadom wielkiej odpowiedzialności, jaką nałożyła na Niego przysięga prezydencka. Prezydent Lech Kaczyński w orędziu wygłoszonym przed Zgromadzeniem Narodowym powiedział m.in. „(...) *Wiem, że decyzja podjęta przez naród w wyborach prezydenckich, a także w wyborach parlamentarnych wyrasta z oczekiwania wielkiej, pozytywnej zmiany w życiu publicznym i społecznym. Zadaniem, przez którym stoję ja, ale też ci wszyscy, którzy dzisiaj dźwigają w Polsce władzę, jest sprostać temu oczekiwaniu, nie zawieść nadziei, podjąć budowę nowego kształtu życia (...)*”.

Korzystając z okazji życzymy Panu wszelkiej pomyślności w Nowym Roku.

Z poważaniem

DYREKTOR
Biura Listów i Opinii Obywatelskich

Elżbieta Kasak

NIEPODLEGŁOŚCIOWY ZWIĄZEK
ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
ZARZĄD GŁÓWNY
BIAŁA PODLASKA

A K T   U C Z E S T N I C T W O

w uroczystości poświęcenia i odsłonięcia

T A B L I C Y   P A M I A T K O W E J

ku czci pomordowanych żołnierzy

września 1939 roku

pod DUBOWEM

1 szer. Bolesław Bermatek	10 szer. Andreej Ogrodny
2 szer. Adam Dziuszeko	11 szer. Karol Parcia
3 szer. Władysław Guzik	12 kan. Marian Rokicki
4 szer. Wacław Jasiński	13 kapr. podch. Stefan Stawulak
5 st. strzel. Józef Kisiel	14 szer. Józef Wachowiak
6 szer. Henryk Kołacz	15 kapr. podch. Andrzej Wroński
7 kapr. Franciszek Kortas	16 sierż. Julian Ziemiński
8 szer. Konstanty Kutek	17 NN poległ na polu walki
9 szer. Józef Mordas	18 NN poległ na polu walki
19 zmarł z odniesionych ran	20 zmarł z odniesionych ran

Odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej odbyło się w dniu 19 września 2004 r., o godz. 11-tej w kościele parafialnym w DUBOWIE gminy Łomazy, powiatu Biała Podlaska.

Polegli żołnierze oddali swe życie w obronie Ojczyzny walcząc z najeźdźcą pod Dubowem, 18 września 1939 roku.

Ich przelana krew jak również setek tysięcy Polaków w obronie Ojczyzny, nie może być nigdy zapomniana przez następne pokolenia. Niech ta wsąpkła w Ziemię Polską Krew stanowi świadectwo o prawdzie ku pamięci i przestrodze potomnym. Cześć ich pamięci.

PREZES
ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZWIĄZKU

mgr Edward Cwiczyski

mgr Edward Cwiczyski

Organizatorzy i uczestnicy spotkania z okazji odsłonięcia tablicy poległym żołnierzom z września 1939 r. w Dubowie

Organizatorzy i zaproszeni goście

NIEPODLEGŁOŚCIOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26

L. dz. 54/2003

Biała Podlaska

data 6 kwietnia 2003 r.

Niepodległościowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
ZARZĄD GŁÓWNY
21-500 Biała Podlaska
ul. Kolejowa 26

D Y R E K C J A
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
w DUBOWIE

Dot: Dotyczy
nadania szkole
patrona

Zarządy organizacji kombatanckich i stowarzyszeń działających na terenie Białej Podlaskiej i poza granicami miasta i powiatu: Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, Towarzystwa Pamięci Józefa Piłsudskiego, Krajowego Zarządu Dzieci Wojny, Organizacji Strzeleckiej "Strzelec", Represjonowanych Żołnierzy "Górników" Żołnierzy Batalionów Chłopskich, zebrani na wspólnym posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2003 roku podjęli jednogłośnie uchwałę wystąpienia do Dyrekcji szkoły Podstawowej w Dubowie, Grona Pedagogicznego, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego z propozycją nadanie tej szkole imię patrona. "Orka Białego"

Zebrani przedstawiciele wymienionych organizacji uważają że imię szkoły o takim patronie podniesie jej rangę i znaczenie w środowisku. Będzie bodźcem do osiągania lepszych wyników w nauce, poczuciem przynależności do bohaterskiego narodu, jego chlubnych tradycji, w obronie polskości, historii i dziedzictwa kultury.

Do wiadomości:

- 1 Rada Pedagogiczna Szkoły
- 2 Rada Rodziców Szkoły
- 3 Samorząd Szkoły
- 4 Kuratorium Oświaty i Wychowania

Związek Patriotów
Rzeczypospolitej
ZARZĄD GŁÓWNY
21-500 Biała Podlaska
ul. Kolejowa 26

PREZES
ZARZĄDU GŁÓWNEGO NZZAK
mjr Edward Cwiczynski

PREZES
Zarządu Głównego NZZAK

kpt. AK Edward Cwiczynski

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIEKOWYCH
ZARZĄD GŁÓWNY W BIAŁEJ PODLASKIEJ
21-500 BIAŁA PODLASKA

ŻOŁNIERSKIE ŚWIĘTO

Kombatanci, byli żołnierze oraz nieliczni już wojskowi pozostający w czynnej służbie w Białej Podlaskiej, obchodzili Święto Wojska Polskiego w parafii św. Kazimierza Królewicza.

Stajemy dziś przed Ołtarzem Chrystusowym, żeby modlić się za tych, którzy oddali życie w obronie ojczyzny i tych którzy byli żołnierzami, a dziś są w stanie spoczynku i tych, którzy noszą mundury - mówił ks. płk Kazimierz Tuszyński, proboszcz parafii wojskowej.

Głównym celebrazem był ks. Ryszard Kardas, proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia NMP, na terenie której znajduje się kaplica wojskowa. Tu po raz pierwszy wystąpił jako prałat, wyniesiony niedawno do tej godności przez papieża. W obchodach święta uczestniczyli: poseł Wojciech Romaniuk, przedstawiciele władz samorządowych miasta i powiatu, reprezentanci policji, straży pożarnej, straży granicznej, służby celnej, służby więziennej. Po mszy zebrani złożyli wieńce i kwiaty pod pomnikiem poświęconym pamięci poległych lotników Podlasia.

Święto Wojska Polskiego obchodzone jest 15 sierpnia, w rocznicę Bitwy Warszawskiej. 87 lat temu polscy żołnierze po ciężkich walkach odparli atak wojsk bolszewickich idących na stolicę. Było to zwycięstwo młodego polskiego wojska, w zaledwie dwa lata po zakończeniu zaborów, nad wielokrotnie większą armią sowiecką. Polska zapobiegła zamiarom bolszewików podbicia całej Europy. Bitwa była nazywana jako 18. decydująca w dziejach świata.

Jerzy Trudzik

Wiązankę kwiatów pod pomnikiem poległych lotników składa delegacja kombatantów z Niepodległościowego Związku Żołnierzy AK z prezesem mjr. Edwardem Ćwicyńskim na czele (z prawej)

Delegacja OZ ZR PŻG
Prezes - Zbigniew Czerwonka z wiązką w środku.
Z lewej: Wicestarosta - Jan Bajkowski
i Dyr. Henryk Marczuk z kwiatami,
z prawej:
Poczet Sztandarowy Krajowego Zarządu AK
w drodze do Kaplicy Wojskowej.
Foto wyk. Wiceprezes OZ ZR PŻG Hieronim Frańczuk

... tuż po Mszy Św. w oczekiwaniu na złożenie kwiatów przy Pomniku.
Poczet sztandarowy KZ AK,
szt. Pan Czajka.
Z prawej: Prezes OZ Związku Górników - Zbigniew Czerwonka z wiązką,
w środku z kwiatami Wiceprezes Związku Dzieci Wojny - Zdzisław Gren.
Foto: Hieronim Frańczuk

Z PIŁSUDSKIM CZY BEZ NIEGO

Po wyborach do sejmu w 1930 r. Marszałek Józef Piłsudski nie przyjął władzy w celu realizacji starannie przemyślanego planu obalenia ustroju demokratycznego w Polsce, podobnie jak nie miał programu naprawy sytuacji ekonomicznej kraju. Gdyby chciał, mógłby zlikwidować Sejm na mocy dekretu zaraz po przewrocie majowym w 1926 r., ale tego nie zrobił. Piłsudskiego nie można porównać z Musolinim czy Hitlerem czy też z innymi dyktatorami jacy pojawili się w tym czasie w Europie. W przeciwieństwie do nich nie głosił antydemokratycznej filozofii. Piłsudski dziwił się i oburzał gdy ktoś nazywał go wrogiem demokracji. Stale powtarzał, że demokracja jest właściwym ustrojem dla Polski i uważał się za jej obrońcę. Jednak mimo tych deklaracji długi konflikt między Piłsudskim a Sejmem niewątpliwie spowodował stopniowe stłumienie demokracji w Polsce.

Zwolennicy Piłsudskiego twierdzą, że podstawową przyczyną jego sporu z Sejmem była niemal obsesyjna obawa iż Polska popadnie w polityczną anarchię. Według Marszałka główną wadą polskiego charakteru narodowego była niezdolność do zawarcia zgody w sprawach politycznych. Z analizy polskiej historii wyciągnął on wniosek, że Polacy wielokrotnie doprowadzali do upadku rządu wskutek samobójczej tendencji do politycznej anarchii. Piłsudski wierzył, że od roku 1919 do 1926 Sejm również wykazywał taką tendencję. Posłowie odziedziczyli zwyczaje dawnej szlachty i dążyli do utrzymania swoich przywilejów kosztem siły Rzeczypospolitej. Takie nastawienie w przeszłości doprowadziło do anarchii i rozbiorów. Polscy politycy woleli krytykować niż działać, być w opozycji niż brać na siebie odpowiedzialność.

Zdaniem Piłsudskiego wydarzenia z lat 1921-1926 dowiodły, że konstytucja marcowa źle służyła państwu. Żadna z polskich instytucji państwowych: parlament, klasa polityczna, niezliczone partie, nie wzmacniała Rzeczypospolitej. Przeciwnie, nieustanne kłótnie między partiami politycznymi poważnie osłabiły państwo. Piłsudski uważał, że sytuacja polityczna w Polsce jest szczególnie groźna ponieważ Polska stanowi wyjątek wśród dużych państw Europejskich.

POWSTANIE LISTOPADOWE

Powstanie Listopadowe było przeciwko Rosji, objęło tereny zaboru rosyjskiego (uzyskując pomoc z pozostałych zaborów). Główną przyczyną było łamanie konstytucji i praw Królestwa Polskiego przez cara, a okolicznością wspomagającą - fala rewolucyjna w zach. Europie (Francja, Belgia). Powstanie rozpoczął atak podchorążych na Belweder, siedzibę Wielkiego Księcia Konstantego, przy sprzeciwie wyższych oficerów wojsk polskich. Sytuacja rozwijała się żywiołowo, o sukcesie pierwszych chwil przesądził atak na arsenał, wsparty przez ludność Warszawy i część wojska. Władzę w kraju powstańcy oddali konserwatystom: J. A. Czartoryski, J. Chłopicki, Radziwiłł, którzy zdając sobie sprawę z niewielkich szans na zwycięstwo szukali ugody z carem. Jednak pod naciskiem patriotów powstania sejm uznał powstanie za narodowe. Zdetronizował w 1831 roku Cara Mikołaja I i powołał Rząd Narodowy składający się z przedstawicieli różnych orientacji. W lutym 1831 r. ofensywa wojsk rosyjskich gen. Dybicza została po bitwach pod Stoczką i Wawrem powstrzymana przez Chłopickiego na przedpolu Warszawy (bitwa pod Olszynką Grochowską). Polski Sztab i gen. Prądzyński opracowali plany natarcia zgodnie z którymi armia dowodzona przez gen. Skrzyneckiego przystąpiła do ataku zwyciężając wojska carskie pod Wawrem, Dębem Wielkim i Iganiami, lecz na skutek opieszałości dowodzącego, ponosząc walną klęskę pod Ostrołęką, gdzie szarża artylerii konnej Bema ocaliła resztę wojska.

Zryw powstańczy na kresach wschodnich, Litwa Białoruś, Ukraina, Wołyń w połowie 1931 r. został spacyfikowany, nie zdołano przyciągnąć do walki mas ludowych. Próby reform zostały zablokowane. Uwłaszczenie chłopów. Porażki i nieudolność polskiego dowództwa spowodowały radykalizację nastrojów społeczeństwa (samosady o zdradę). Nowy dyktator wódz naczelny gen. Krukowiecki był zwolennikiem kapitulacji. Po szturmie 8 VIII skapitulowała Warszawa, ocalałe oddziały przekroczyły granicę pruską i udały się na wygnanie (wielka emigracja). Jako ostatnie poddały się twierdze Zamość i Modlin. Skutkiem powstańczej klęski było ściślejsze włączenie Królestwa Polskiego do Rosji, nastąpiła likwidacja sejmu i wojska polskiego, zniesiono konstytucję, konfiskata majątków powstańczych.

Bóg pomaga tym co sobie pomagają.
Dotyczy pomnika powstańców z 1863 r., w Białce k. Białej Podlaskiej

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Białka Podlaska, ul. Kolejowa 26

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Białka Podlaska, ul. Kolejowa 26

L.dz. 82002

Białka Podlaska

data 10.02.2001

L.dz. 08.03.2001 r.

Białka Podlaska

data... 18.03.2001 r

Pan Prezydent Białka Podlaska

Dot: Odnowy pomnika
na Białce.

W dniu 10.02.2001 r. odbyło się wspólne spotkanie Zarządu Głównego "niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii - Krajowej i Zarządu Krajowego Dzieci Wojny w Białej Podlaskiej.

Na tym posiedzeniu podjęto wspólną uchwałę wspólnego zmodernizować odnowienia pomnika postawionego w miejscu zburzonego, który upamiętniał wysiłek żołnierzy Polskich walczących o wolność Ojczyzny podczas powstania Styczniowego. Postawiony pomnik jest usytuowany przy szosie na Białce.

Pomnik w obecnej chwili jest w stanie wymagającym remontu, i odnowien widoczne uszkodzenia grożą zawaleniem się pomnika. U szczytu pomnika odsi: płyty z piaskowca, które w każdej chwili mogą oderwać się od rdzenia. Należy j najszybciej zapobiec samozniszczeniu tego monumentu.

Innym problemem to treść napisu na pomniku. Jest taki obecnie napis naszą i naszą wolność". Ten napis należy zastąpić inną treścią, adekwatną do teg postawiono ten poronit. Na pomniku należy umieścić orła w koronie i order krzyżi Virtuti Military. Cały pomnik i otoczenie należy odnowić i uporządkować.

Zarząd Główny NZZ AK jest w posiadaniu odlewu Krzyża Virtuti Military. I orła w koronie, Te emblematy są wykonane techniką odlewniczą z metalu(żeliwo).

Zarządy obu organizacji deklarują swój udział w tej akcji

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI
ZARZĄD GŁÓWNY W TOMASZOWIE LUB.
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 BIAŁKA PODLASKA
UL. BRZESKA 41
TEL. (0-83) 343-70-30

PREZES

PREZES ZARZĄDU NZZAK

Edward Cuciaryński

PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU

Tomasz Robak

* * * * *. Uczestnicy spotkania w dniu 19.II.2001 r. zobowiązali prezesa NZZAK do wystąpienia do kapituły Orderu Krzyża Virtuti Military o nadanie tego odznaczenia należąca powstańcom POWSTANIA STYCZNIOWEGO 1863r

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Białka Podlaska, ul. Kolejowa 26

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Białka Podlaska, ul. Kolejowa 26

L.dz. 10.04.2001 r

Białka Podlaska

data... 10.04.2001 r

L. dz. 02.05.2001 r

Białka Podlaska

data... 07.06.2001 r

Pen. ARASZKIEWICZ
Konservator Zabytków
w Białej Podlaskiej

Dot: Wizja lokalna
pomnika na
Białce.

Zarządy: " Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej „, Towarzystwa Pamięci Józefa Piłsudskiego Rzeczypospolitej Polskiej, Zarząd Krajowy Dzieci Wojny, Organizacja Strzelecka "Strzelec" z Białej; zwracają się z uprzejmą prośbą o dokonanie oględzin pomnika powstańców z 1863 roku usytuowanego na Białce przy ulicy Brzeskiej. Pomnik w obecnej chwili jest w stanie wymagającym natychmiastowego remontu i konserwacji. Widoczne uszkodzenia grożą odpadnięciem górnych płyt z piaskowca. Cały pomnik jest pokryty brudem i mchem. Wokół pomnika ułożony jest chodnik z płytek cementowych. Płytki również wymagają wymiany. Są popękane, skruszone. Na pomniku należy wymienić orła na orła w koronie, oraz umieścić Krzyż Virtuti Military aby uhonorować po wielu latach poległych za Ojczyznę.

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI
ZARZĄD GŁÓWNY W TOMASZOWIE LUB.
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 BIAŁKA PODLASKA
UL. BRZESKA 41
TEL. (0-83) 343-70-30

PREZES ZARZĄDU NZZAK

Edward Cuciaryński

PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU

Tomasz Robak

Nieodpłatne
przekazanie orła
i krzyża na
pomnik
powstańców

PAN PREZYDENT MIASTA
Białka Podlaska

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej przekazuje nieodpłatnie orła w koronie oraz Order Krzyża Virtuti Military celem zamontowania na pomniku powstańców z roku 1863 usytuowanego na Białce przy ulicy Brzeskiej. Uważamy że uhonorowanie po wielu dziesiątkach lat poległych za Ojczyznę jest czynem chwalebnym i obowiązkiem pokoleń, które doczekają wolności i niepodległości. Uważamy że taki jest głos postawy patriotycznej i obywatelskiej, w myśl zasady "Bóg zapomni o mnie jak ja zapomnę o nich." Narody tracąc pamięć tracą życie. Zarząd prosi o akceptację naszej propozycji.

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI
ZARZĄD GŁÓWNY W TOMASZOWIE LUB.
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 BIAŁKA PODLASKA
UL. BRZESKA 41
TEL. (0-83) 343-70-30

PREZES ZARZĄDU NZZAK

Edward Cuciaryński

PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU

Tomasz Robak

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26

L. dz. 06.03.2001

Biała Podlaska

data...23.10.2001 r

z 06.04.2001 r.

Biała Podlaska

data 3.11.2001 r.

Dot: Nieodpłatnego przekazania płyt i krawężników chodnikowych

BIALSKA FABRYKA DOMÓW
Biała Podlaska

Dot:

Nieodpłatnego ułożenia płyt chodnikowych przy pomniku na Białce.

DYREKCJA
ZARZĄDU DRÓG PUBLICZNYCH
w Białej Podlaskiej

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i Krajowy Zarząd Dzieci Wojny w Białej Podlaskiej, zwracają się z uprzejmą prośbą do dyrekcji Fabryki o nieodpłatne przekazanie płyt i krawężników chodnikowych na obłożenie cokołu pomnika powstańców podlaskich poległych w czasie powstania 1863 r. usytuowanego przy ulicy Brzeskiej na Białce. Odbudowany pomnik, wspólnymi siłami będzie dowodem pamięci narodowej i wzorem do naśladowania przyszłe pokolenia.

Łączymy serdeczne podziękowania za pomyślne załatwienie naszej prośby.

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI
ZARZĄD GŁÓWNY W TOMASZOWIE LUB.
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 BIAŁA PODLASKA
UL. BRZESKA 41
TEL. (0-83) 343-79-70
PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU
Tadeusz Robak

PREZES ZARZĄDU NZZAK
mgr Edward Cuciński

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI
ZARZĄD GŁÓWNY W TOMASZOWIE LUB.
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 BIAŁA PODLASKA
UL. BRZESKA 41
TEL. (0-83) 343-79-70
PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU
Tadeusz Robak

Zarząd organizacji

PREZES ZARZĄDU NZZAK
mgr Edward Cuciński

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26

**NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ**
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26

Dot: dz. 71/2001

Biała Podlaska

data 15.11.2001 r

L. dz. 14.01.2002 r

Biała Podlaska

data...14.01.2002r

Dot:

Nieodpłatnego umocowania Orderu Krzyża Virtuti Military

ZAKŁAD ENERGETYCZNY
w Białej Podlaskiej

Dot:

Nadanie Orderu Krzyża Virtuti Military powstańcom 1863 r. Pomnik na Białce.

KAPITULA
ORDERU KRZYŻA
VIRTUTI MILITARY
Warszawa

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i Zarząd Krajowy Dzieci Wojny w Białej Podlaskiej zwracają się z uprzejmą prośbą o nieodpłatne zamocowanie Krzyża Virtuti Military na pomniku powstańców 1863 r usytuowanego na placu przy ul. Brzeskiej.

Nadmienia się że krzyż jest do odebrania u pana dr Tadeusza Robaka.

Za realizację naszej prośby przysyłam serdeczne żołnierskie podziękowania dyrekcji zakładu.

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI
ZARZĄD GŁÓWNY W TOMASZOWIE LUB.
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 BIAŁA PODLASKA
UL. BRZESKA 41
TEL. (0-83) 343-79-70
PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU
Tadeusz Robak

PREZES ZARZĄDU NZZAK
mgr Edward Cuciński

1) 23 styczeń pod Kockiem
2) 23 styczeń pod Łomazami
3) 22 styczeń pod Łukowem
4) 23 styczeń pod Łosicami
5) 23 styczeń pod Radzeniem
6) 26 styczeń pod Łosicami
7) 07 luty Biała Podlaska
8) 17 luty Woskzenice
9) 22 luty Syca
10) 06 maj Dolha

11) 26 maj pod Mazanówką
12) 09 czerwca pod Międzyrzecem
13) 07 lipiec Mokrzany
14) 11 lipiec Sławatycze
15) 28 sierpień Konstanczyn
16) 17 listopad Rososz
17) 18 listopad Kolano
18) 11 listopad Malinówka
19) 09 wrzesień Biała Podlaska
20) 11 lipiec Sławatycze

PREZES
ZARZĄDU ODDZIAŁU
Tadeusz Robak

PREZES ZARZĄDU NZZAK
mgr Edward Cuciński

Komisja w składzie Major Ćwicyński, Jan Mulawa, Jan Maraszkiwicz, Tadeusz Robak, która ustaliła stan faktyczny pomnika powstańców na Białce według protokołu

Renowacja pomnika, prace wykonywane przez pracowników Rejonu Dróg Publicznych w Białej Podlaskiej - społecznie

PROTOKÓŁ - PROTOKÓŁ USTALEŃ - NOTATKA SŁUŻBOWA

DATA 9.04.2001 BIALA L. PODLASKA

(imię i nazwisko)	(funkcja)	(podpis)
1. Edward Ćwicyński	Przew. NZJAL	[Signature]
2. Tadeusz Robak	Przew. Okr. Inj. [Signature]	[Signature]
3. Jan Mulawa	Inżynier UH / [Signature]	[Signature]
4. Jan Maraszkiwicz	SO 2	[Signature]

USTALENIA

1. Stan zachowania:
  - rozpoznanie przyty okładzinowe, lienne ubytków i spękania
  - wyłuski ze wnętrza i części zewnętrznej oraz (niepełny)
  - odchylenie od poziomu (niepełny) i (niepełny)
  - ocena stanu
2. Działania:
  - wyznaczenie odcinka do obróbki
  - wyznaczenie w terenie obelisków starych 1862 (602)
  - przeprowadzenie pełnej konserwacji:
    - kucie - okładzin obelisków
    - wymoczenie i polowanie obelisków

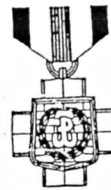
1. [Signature]
 2. [Signature]
 3. [Signature]
 4. [Signature]

NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ

Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
ul. Kolejowa 26

L.dz. 111/2005

Biała Podlaska data 22.IV.2005 r.

Niepodległościowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
ZARZĄD GŁÓWNY
21-500 Biała Podlaska
ul. Kolejowa 26

LASY PAŃSTWOWE
NADLEŚNICTWO MIĘDZYRZEC
ul. WARSZAWSKA 53

Dot: Wyrażenia zgody
na wybudowanie
stołu/oltarza/
w lesie LESZCZANKA
przy pomniku.

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Związek Piłsudczyków, Krajowy Związek Dzieci Wojny oraz Instytut Pamięci Narodowej z siedzibą w Białej Podlaskiej zwracają się z Uprzejmą prośbą o wydanie zezwolenia na postawienie w lesie LESZCZANKA ołtarza poleowego przy pomniku poległych partyzantów o okresie "BURZY" w tym lesie w roku 1944-tego. Ołtarz ten będzie zbudowany w formie stołu o długości 170 cm i szerokości 80cm. W tym lesie każdego roku od wielu lat odbywa się nabożeństwo w którym uczestniczą żyjący patryzanci jak i okoliczna ludność. Sądzymy że spełnimy swój obowiązek wobec tych którzy polegli w walce o wolną Polskę. Sądzymy że ten skromny ołtarz /stół/ nie będzie kolidował z wyglądem lasu ani zakłucał porządku w le sie. Liczymy na państwa życzliwą i patriotyczną decyzję.

KRAJOWY ZWIĄZEK DZIECI WOJNY
- WIERZYCIELI NIEMIEC I ROSJI
ZARZĄD GŁÓWNY W TOMASZOWIE LUBELSKIM
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 BIAŁA PODLASKA
ul. BRZESKA 41
TEL. (0-83) 343-70-20

Z głębokim szacunkiem i poważaniem

Związek Piłsudczyków
Rzeczypospolitej Polskiej
ZARZĄD ODDZIAŁU
21-500 Biała Podlaska
ul. Kolejowa 26

PREZES
ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZWIĄZKU
mgr Edward Cwiczynski

KOMITET OCHRONY
PAMIĘCI NARODOWEJ
ul. Kolejowa 26

030011026
LASY PAŃSTWOWE
NADLEŚNICTWO Międzyrzec
21-500 Międzyrzec Podl. ul. Warszawskiej 53
tel. 083 3 12347 fax 3 12347
NIP 638-000-47-38

Międzyrzec Podl. 2005.04.26.

Zn: ZG. 210 -/2005

Niepodległościowy
Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej
ul. Kolejowa 26

Odpowiadając na pismo z dnia 22.04.2005r Nr L.dz. 111/2005 Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej Nadleśnictwo Międzyrzec wyraża zgodę na wybudowanie stołu (oltarza) o wymiarach 170 cm x 80cm przy pomniku poległych partyzantów w Leśnictwie Leszczanka.

Termin i miejsce wykonania powyższych prac należy uzgodnić z Leśniczym Leśnictwa Leszczanka Panem Mirosławem Wasilukiem te. 0606 575 565.

NADLEŚNICZY
mgr inż. Józef Podarowski

PATRIOTYCZNE UROCZYSTOŚCI W LESZCZANCE

Wiosenne wichury przechodzące przez cały kraj również w okolicach Leszczanki na terenie lasów prywatnych poczyniły wiele szkód w drzewostanie leśnym.

Przy drodze prowadzącej do Witoroża potężne sosny wyrwane z ziemi z korzeniami zniszczyły pomnik upamiętniający bohaterską śmierć 12 żołnierzy polskiego podziemia, którzy w 1945 r. walczyli z Niemcami podczas akcji "Burza".

Prezes Zarządu Głównego Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej major Edward Ćwicyński wraz z członkami tejże organizacji podjęli decyzję odnowienia zniszczonego pomnika znajdującego się w lesie Leszczanki.

Z trwałego, odpornego na zmiany klimatyczne materiału na utwardzonym fundamencie został zbudowany "stół mszalny", odnowiono napisy na tablicach epitafijnych z nazwiskami i pseudonimami poległych żołnierzy. Nad tablicami umieszczono wysokie, metalowe, artystycznej roboty kowalskiej dwa ażurowe Krzyże, odnowiono i pomalowano ogrodzenie pomnika trwałymi farbami, uprzątnięto teren wokół mogiły-pomnika, usunięto krzewy i poszycie leśne, usunięto połamane drzewa, wykopano pieńki, wyrównano otoczenie po wykopaniu pni połamanych gałęzi, wykarczowano dzikie krzaki pokrzywy itp. Między tablicami posadzono rośliny ozdobne.

W rocznicę bitwy odbyła się uroczystość patriotyczna połączona z Mszą Świętą w intencji poległych żołnierzy Armii Krajowej. W uroczystości brały udział poczty sztandarowe: Żołnierzy Armii Krajowej, Straży Ogniowej, Związku Strzeleckiego i Szkoły. Liczny udział w uroczystościach brała ludność okolicznych miejscowości, kombatancki Armii Krajowej, Wojska Polskiego oraz przedstawiciele władz terenowych.

Patronat nad przebiegiem uroczystości pełnili: major Edward Ćwicyński, Stanisław Romaniuk i członkowie Związku. Wspomnieć należy o działaczach społecznych, którzy bezinteresownie wspierali apel Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w upamiętnianiu miejsc pamięci narodowej na terenie Podlasia, a do nich należą: Stanisław Romaniuk, Tadeusz Robak, Józef Skolimowski, właściciel zakładu kamieniarskiego. Wymienieni społecznicy zorganizowali: transport, farby, cement, ogrodzenie, płyty granitowe, robociznę, ukwiecenie.

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z siedzibą w Białej Podlaskiej za to bezinteresowne zaangażowanie w odnowienie pomnika i nowe elementy złożył darczyńcom serdeczne podziękowanie i wręczył nagrody i podziękowanie w postaci dyplomów.

Należy nadmienić, że Zarząd Związku aktywnie pracuje i współdziała z innymi stowarzyszeniami: Związkiem Piłsudczyków, Strzelcem, Dziećmi Wojny, Żołnierzami Represjonowanych Górników, Organizacją Harcerską, Sybirakami. Zarząd Związku w swojej pracy ma wiele dowodów w utrwalaniu pamięci narodowej w postaci tablic, pomników, głazów i tablic epitafijnych upamiętniających ofiary z miejsc walki i kaźni, w których złożyli swe życie w obronie Ojczyzny i Wolności.

Apel do czytelników: gdy w swoich wędrówkach po kraju natraficie na dowody bohaterskiej postawy synów tej ziemi, zatrzymajcie się na moment i oddajcie hołd obrońcom Ojczyzny naszej. Cześć Wam i chwała żołnierzom Armii Podziemnej. Pamięć o was trwać będzie wiecznie. Młode pokolenia nie mogą zapomnieć krwi przelanej za Ojczyznę przez swoich ojców.

Obchody 3 Maja, Plac Wolności w Białej Podlaskiej

Oltarz i pomnik - mogiła w lesie Leszczanka przed zdewastowaniem

Nowy oltarz i pomnik, Stanisław Romaniuk i major Ćwicyński

T. Robak i E. Ćwicyński. Uporządkowanie i odnowienie pomnika w Leszczance poległych partyzantów AK w potyczce z Niemcami w akcji „Burza”

Sponsor odnowienia Stanisław Romaniuk

PRZED BURZĄ

Powstanie powszechne było głównym celem zarówno Służby Zwycięstwa Polski, jak również ZWZ, AK. W najprostszym pierwotnym ujęciu 1939/40 miało to być wystąpienie zbrojne przeciw Niemcom zorganizowanych sił zbrojnych polskiego podziemia, poparte przez całą ludność, armię polską sformowaną na Zachodzie oraz posiłki aliantów zachodnich. zagadnienie to zaczęło się komplikować w miarę jak stawało się pewne, że na ziemi polskiej nie wkroczą od zachodu czy południa wojska aliantów zachodnich, natomiast ze wschodu wejdą armie sowieckie. Porażka Niemców pod Stalingradem w roku 1942 zapoczątkowała odwrót wojsk niemieckich, co postawiło nie tylko rząd polski w Londynie, ale i polskie władze podziemne wobec konieczności zajęcia jasnego stanowiska w stosunku do władz i wojsk sowieckich, wkraczających na teren Polski oraz pretensji sowieckich do polskich ziem wschodnich.

W tym celu Krajowa Reprezentacja Polityczna wydała deklarację z 14 marca 1943 r., w której stwierdza, że cały naród polski stoi niezmiennie i jednomyślnie na stanowisku nienaruszalności granic polskich sprzed września 1939 r.

Również Delegat Rządu Jankowski wydał odezwę 15 listopada 1943 r. skierowaną do ludności wschodnich ziem granicznych, w której uprzedzając o bliskim już wkroczeniu na ten teren Polski wojsk sowieckich, nawoływał do pozostania na miejscu w ojczystych siedzibach oraz poprawnego zachowania się wobec wojsk sowieckich. Rada Jedności Narodowej wydała 20.01.1944 r. oświadczenie odrzucające ponowne pretensje sowieckie do ziem wschodnich, zaś w uchwale z 15 lutego 1944 r. przekazanej tegoż dnia rządowi w Londynie, sprzeciwiła się nawet podjęciu przez ten rząd dyskusji na temat rewizji polskich granic na wschodzie. Sytuację ponadto niezmiernie utrudniało zerwanie w 1943 r. przez rząd sowiecki stosunków dyplomatycznych z rządem polskim, skutkiem czego oba rządy ze sobą nie komunikowały się wcale. Wreszcie działalność PPR w okupowanym kraju, wrogie wystąpienia partyzantki radzieckiej wobec partyzantki polskiej na terenach ziem wschodnich oraz prowadzona przez nie antypolska propaganda, dalej deklaracje rządu sowieckiego stwierdzająca, że tereny polskie na wschód od linii Curzona należą do Rosji, wszystko to wskazywało, że na ziemi polskiej wkroczy nie formalny sprzymierzeniec ale prawdziwy wróg.

HYMN WOJSKA POLSKIEGO

O Panie, któryś jest na niebie
Wyciągnij sprawiedliwą dłoń
Wołamy z różnych stron do Ciebie
O polski dach, o polską broń

O Boże, skrusz ten miecz co siecze nasz kraj
Do wolnej Polski nam powrócić daj
By stał się twierdzą nowej siły
Nasz dom, nasz kraj

Usłysz Panie skargi nasze
Usłysz nasz tułaczy śpiew
Znad Wisły, Warty, Sanu, Buga
Męczeńska do Cię woła krew

O Boże, skrusz ten miecz co siecze nasz kraj
Do wolnej Polski nam powrócić daj
By stał się twierdzą nowej siły
Nasz dom, nasz kraj

Wciąż aktywni

Od 1990 roku w Polsce działa Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej. Powstał on w wyniku przemian społeczno-politycznych i inspiracji generała Mieczysława Boruty-Spiechowicza, początkowo z siedzibą w Kaliszu, a od ośmiu lat z siedzibą w Białej Podlaskiej, ulica Kolejowa 28. Skupia żołnierzy Armii Krajowej oraz członków innych organizacji niepodległościowych. Fundusze NZŻ AK pochodzą głównie ze składek i darowizn. Prezesem Zarządu Głównego jest mjr dr Edward Ćwicyński, pseud. "Sokół".

Związek (jak sama nazwa brzmi), kieruje się zasadami niepodległościowymi, zdecydowanie broni godności i honoru wszystkich żołnierzy, którym droga była i jest niezawisłość naszej Ojczyzny. Środowisko tej organizacji to emeryci i renciści, zatem ich problemy odgrywają znaczącą rolę w działalności NZŻ AK.

Zarząd Główny w Białej Podlaskiej poprzez własne ogniwa terenowe podejmował wiele działań patriotycznych w kraju. Upamiętnił tablicami pamięci historyczne miejsca oręża polskiego m.in. w: Kaliszu (pięć tablic, Siedlcach (cztery tablice), Białej Podlaskiej (cztery tablice) i po jednej tablicy we Fromborku, Huszcu, Grabanowie, Dubowie.

Przykładem może być wmurowanie 19 listopada 1997 roku na dworcu PKP w Białej Podlaskiej repliki pamiątkowej tablicy ku czci Józefa Piłsudskiego, który 3 września 1920 roku na tym dworcu udekorował dowódcę i żołnierzy 34 pp Orderem Virtuti Militari oraz przyjmował delegację Obywateli Miasta.

W dniu 14 września 2003 roku, Zarząd Główny NZŻ przy aktywnym wsparciu białskiego koła terenowego zawiesił na ścianie kościoła p.w. Chrystusa Miłosiernego w Białej Podlaskiej tablicę pamięci narodowej (jedyna tego rodzaju w Polsce), ku czci żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza, poległych w walkach z sowieckim najeźdźcą w 1939 roku. Odsłonięcia pamiątkowej tablicy dokonali: Marek Dominik, komendant Straży Granicznej z Chełma, Tadeusz Łazowski, starosta białski i Leszek Ząbek, prezes Komitetu Obrony Pamięci Narodowej w Warszawie. Wśród księży celebrujących liturgię był kapelan formacji strzelców podhalańskich ks. Józef Grecki. W dniu tym, w świątyni została złożona urna z ziemią pochodzącą z miejsc kaźni Polaków na Wschodzie.

Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej włączył się także do działań ogólnopolskich. Poparł deklarację polskich kombatanów, będąc za: uchwaleniem przez Sejm RP właściwej ustawy o odznaczeniach i orderach, utworzeniem odrębnego Instytutu Pamięci Narodowej, upamiętnieniem ofiar Katynia w formie muzeum, wybudowaniem w Polsce cmentarza wojskowego jako sanktuarium pamięci jeńców Kozielska, Ostaszkowa i Starobielska.

Przy zarządzie Głównym NZŻ AK działa Zarząd Okręgu Towarzystwa pamięci Józefa Piłsudskiego, Zarząd Okręgu Obrony pamięci Narodowej. Podpisane zostały porozumienia o współpracy i wzajemnej pomocy ze Związkiem Strzeleckim „Strzelec” oraz Oddziałem Krajowego Związku „Dzieci Wojny” wierzycieli Niemiec i Rosji.

Zarząd Główny włączył się również do działań państwowych, poparł inicjatywę Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie pojednania Polsko-Ukraińskiego.

Zarząd Główny NZŻ AK w Białej podlaskiej i jego ogniwa terenowe w kraju należą do najaktywniejszych w Polsce. Świadczą o tym przyznane dyplomy, listy gratulacyjne, podziękowania oraz konkretne działania statutowe. Wydaje od 1999 roku własne czasopismo pt. „Biuletyn”, które z każdym rokiem zdobywa uznanie wśród członków, władz samorządowych i organizacji społecznych.

Zarząd Główny NZŻ AK w swojej działalności ma przede wszystkim na uwadze pracę z młodym pokoleniem oraz integrację środowisk kombatanckich w kraju, a w szczególności na Lubelszczyźnie i Podlasiu.

1 Pułk Strzelców Podhalańskich AK -
Ksiądz Józef Grecki

Obchody 3-go Maja 2006 r. w Białej Podlaskiej. Z. Konarski, Jego Ekscelencja
Ksiądz Biskup Kiernikowski Ordynariusz Diecezji Siedleckiej,
Prezydent Miasta Biała Podlaska Andrzej Czapski

Poświęcenie pomnika w Sarnakach, 1996 r

Uroczystości w rocznicę bitwy pod Kockiem, 2001 r

Poświęcenie pomnika V2 w Sarnakach w 1996 r

PAMIĘTNY LISTOPAD

Dzień 9 listopada przyniósł od dawna przez wszystkich oczekiwaną wiadomość: kapitulacja Niemiec. Warszawę ogarnął szal entuzjazmu. Był to pierwszy dzień rozbrajania Niemców, a właściwie mówiąc samorozbrajania. Na ulicach Warszawy ukazali się żołnierze niemieccy: Poznańczycy z przypiętymi kokardami o barwach narodowych. Alzateczycy bez broni z francuskimi trójkolorowymi wstążeczkami. Zaczęli bratać się z tłumem. Pojedynczo spotkani Niemcy bez oporu oddawali broń, nawet wyrostkom.

Warszawa poczuła się wolna. Radość wylegających na ulice tłumów była bezgraniczna. Nikomu nie przychodziło do głowy by w podobnej chwili zajmować się polityką. Umysły wszystkich zajęte były wydarzeniem o kapitalnym znaczeniu: klęską Niemiec.

Dowórczycy otrzymali polecenie by byli w pogotowiu i stawili się bodajże w dniu następnym w gmachu uniwersytetu.

W nocy z 9 na 10 listopada Warszawa wyległa na ulice w nieprawdopodobnym podnieceniu. Zapomniano o wszystkich waśniach.

Odezwa nowego rządu "lubelskiego" nie znajdowała oddźwięku w szerokich masach. "Warszawka" odkuwała się na Niemcach za trzypółletni okres okupacji ... Tłumy urządzały polowania na Niemców, szukały trofeów. Każdy chciał powrócić do domu z bagnetem, szablą, rewolwerem, a już w najgorszym razie z pasem niemieckim lub bączkiem od czapki wojskowej. Pilnowano dworców, miejsc zakwaterowania wojsk niemieckich, miejsc w których spotykało się umundurowanych Niemców. Nie stosowano siły, zresztą nie było potrzeby. Rozbrajaniu towarzyszył ogólny śmiech tłumu, ogólna radość, ogólny entuzjazm, a rozbrajany przy takim akompaniamencie Niemiec najczęściej nie krył swego zadowolenia, jeśli nie wdzięczności. Tak minął 9 listopada.

Pochód 11 listopada w 2007 r. - udział weteranów Narodowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

Uroczystość upamiętnienia bitwy pod Kockiem, członkowie NZZAK

Uroczystość nadania szkole w Leśnej Podlaskiej imienia „Oddział Zenona” przez Starostę Powiatu T. Łazowskiego

Spotkanie uczestników i kombatantów na uroczystości z okazji odsłonięcia pomnika Sybiraków w Siedlcach

Spotkanie prezesa Zarządu Głównego AK majora Ćwicyńskiego z członkami koła AK w Zakopanem

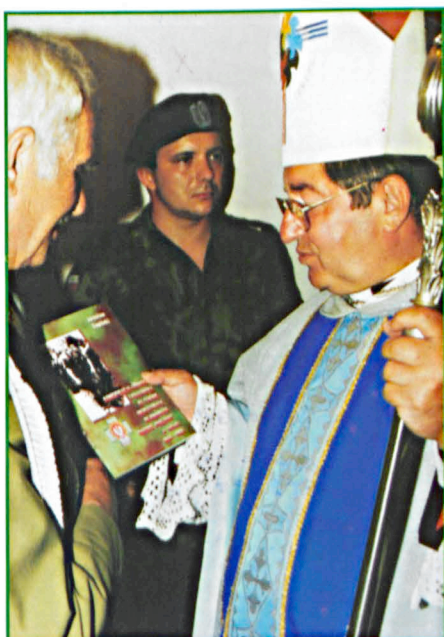

Przemarsz weteranów z II wojny światowej z okazji święta 11 Listopada 2004 r. w Białej Podlaskiej

*Uroczystości związane z pobylem p. Andrusewicza
Prezesa Bractwa im. Św. Stanisława w Białej Podlaskiej, 2004 r.*

*Wręczenie upominku Biskupowi
Wojska Polskiego - Głóziowi w Białej
Podlaskiej w 1963 r.*

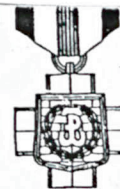

Wręczenie Krzyża Więźnia Politycznego Majorowi Ćwicyńskiemu

NIEPODLEGŁOŚCIOWY
ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
Zarząd Główny
w Białej Podlaskiej

L.dz. 49/2002.....

Biała Podlaska data 17 czerwca 2003 r.

Niepodległościowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
ZARZĄD GŁÓWNY
21-500 Biała Podlaska
ul. Kolejowa 26

WIELEBNY KSIĄDZ PROBOSZCZ
PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ
w BIAŁEJ PODLASKIEJ

Dot:

Wyrażenie zgody
na umieszczenie
tablicy pamiątkowej
w hołdzie żołnierzom
Korpusu Ochrony
Pogranicza

Starosta powiatu Biała Podlaska, Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Komitet Obrony Pamięci Narodowej, Towarzystwo Pamięci Józefa Piłsudskiego, Organizacja Strzelecka "Strzelec" Związek Żołnierzy Represjonowanych "Górników", Krajowy Związek Dzieci Wojny w Białej Podlaskiej zwracają się z uprzejmą prośbą o wyrażenie zgody na umieszczenie w kościele p.w. Chrystusa Miłosiernego w Białej Podlaskiej przy ulicy Kardynała Stefana Wyszyńskiego tablicy pamiątkowej w hołdzie Żołnierzom Korpusu Ochrony Pogranicza poległym i wywiezionym po napaści Związku Radzieckiego na nasz kraj w dniu 17 września 1939 roku.

Niniejsza tablica zostanie wykonana w granicie o wymiarach 50/ 80 m z wykutymi literami, o następującej treści:

W HOŁDZIE BOHATERSKIM ŻOŁNIERZOM KORPUSU OCHRONY
POGRANICZA POLEGŁYM W OBRONIE OJCZYZNY 17 WRZESNIA 1939 R.

Oprócz tego tekstu będzie wykuty model słupa granicznego, zwieńczonego u góry godłem Polski w koronie.

Organizatorzy powyższego pomysłu proszą o akceptację obywatelskiego obowiązku i wyrażenie zgody na umieszczenie wspomnianej tablicy z podanym tekstem w hołdzie tym którzy 63 lata temu złożyli swe młode życie, broniąc najeźdźcy wstępu na ziemię ojczystą!.

KOMITET OBRONY ZARZĄD OKRĘGU
PAMIĘCI NARODOWEJ Towarzystwa Pamięci
21-500 Biała Podlaska Józefa Piłsudskiego
ul. Kolejowa 26 21-500 Biała Podlaska
ul. Kolejowa 26

PREZES
ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZWIĄZKU
mjr Edward Gwizdyński

ZARZĄD GŁÓWNY
K.Z.D.W. Ch. B.i.R.
p.o. SEKREJARZ

Krzyszyna Ciepa

Odświeżenie tablicy upamiętniającej rocznicę poległych żołnierzy i oficerów KOP-u w walce z bolszewikami 16.09.1939r., organizatorzy i zaproszeni goście

PROJEKT EPITAFIUM PRZY KOŚCIELE

W dniu 7 kwietnia 2006 r. odbyło się wspólne spotkanie przedstawicieli organizacji zrzeszających byłych żołnierzy i kombatantów z okresu okupacji Niemieckiej i sowieckiej pod przewodnictwem prezesa Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Spotkanie odbyło się w biurze tegoż związku przy ulicy Kolejowej 26 w Białej Podlaskiej. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele: Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, z prezesem mjr Edwardem Ćwicyńskim, Przedstawiciele organizacji Wolność i Niezawisłość z Vice prezesem Ferdynandem Izdebskim, Przedstawiciele Związku Dzieci Wojny z prezesem Tadeuszem Robakiem, Organizacji Represjonowanych Górników z prezesem Z. Czerwonką oraz Przedstawiciele Związku Piłsudczyków z vice prezesem Józefem Skolimowskim.

Głównym tematem spotkania było omówienie zagadnień związanych z miesiącem pamięci narodowej. Po omówieniu znaczenia miejsc pamięci narodowej związanych z wydarzeniami historycznymi, z okresu lat okupacji jak i późniejszymi uznano jednogłośnie o potrzebie pełnego wizualnego upamiętnienia miejsc związanych z tym okresem. . Uwypuklenie i utrwalenie miejsc związanych z tym okresem, ludzi, bohaterów, pól bitewnych i miejsc kaźni. Upamiętnione miejsca mają dostarczyć młodemu pokoleniu wiedzę o przeszłości narodowej. Ocalić od Zapomnienia zmagania narodu do wolności. Po wnikliwej analizie utrwalonych już miejsc i utrwaleniu ich w środowisku w dość trwałej formie a mających miejsca na terenie miasta Biała Podlaska jak i okolice w postaci tablic, głazów, kamieni, kopców itp.

Po wnikliwej analizie tematu-zagadnienia zabrał głos prezes N.Ż.Ż.A.K. Edward Ćwicyński, który zgłosił wniosek upamiętnienia w postaci epitafium miejsc wszelkich i miejsc kaźni, które rozegrały się na ziemiach polskich. Należy zgromadzić ziemię prochy z obozów śmierci, w których ginęli najlepsi synowie umęczonej Ojczyzny Polski. Zgłoszony Projekt temat epitafium został przez uczestników spotkania przyjęty i omówiony, z pełną aprobatą. Budowę tego epitafium omówiono z księdzem proboszczem parafii pod wezwaniem Chrystusa Miłosiernego przy Kościele Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Białej Podlaskiej. Ksiądz Kanonik zaakceptował projekt i wyraził swój udział w tej sprawie. Zaproponował wybudowanie tego epitafium na terenie posesji przy kościele. Zaproponował też swoją wizję tego epitafium. Według projektu Ks. Mieczysława Lipniackiego należy zbudować postument z kostki granitowej o podstawie kwadratu o długości jednego boku 2 metrów i wysokości 1 metr. W ścianach bocznych należy umieścić nisze wyłożone granitem, w których zostaną umieszczone urny z ziemią i prochami pomordowanych. Nisze zostaną osłonięte pleksą przezroczystą wzmocnioną taśmą metalową. Na zwieńczeniu tego postumentu zostanie umieszczona postać męczennika komunizmu Ks. Jerzego Popiełuszki. W wyłożonych niszach kostka granitową zostaną umieszczone urny z ziemią i prochami z miejsc kaźni.

Zgłoszony projekt z wizją księdza kanonika Mieczysława Lipniackiego przy pełnym poparciu finansowym i materialnym Księdza został jednogłośnie zaakceptowany i przyjęty przez uczestników spotkania. Ksiądz proboszcz zobowiązał się wybudować na własny koszt postument, nisze i postać Ks. Popiełuszki i wykonać zamknięcie nisz z urnami.

Ziemię i urny przedstawiciele spotkania zobowiązali się w ramach własnego udziału zdobywać i gromadzić. Oświadczono, że poważne trudności wystąpią przy zdobyciu ziemi: z Tobruku, Narwiku, Lenino i inne. Natomiast zdobycie ziemi z miejsc, które występują na terenie kraju, większych trudności nie będzie.

Organizatorzy niniejszego pomysłu liczą na społeczny udział miejscowego społeczeństwa w tej zaszczytnej sprawie. Liczymy, że to społeczne zaangażowanie będzie wspaniałym przykładem do naśladowania przez młode pokolenie. Liczymy również na społeczne zaangażowanie się w tą działalność młodzieży zw szkół i organizacji.

Zarząd Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej wystąpi z apelem do przedsiębiorstw turystycznych z prośbą o pomoc w zdobywaniu ziemi z pól bitewnych miejsc kaźni znajdujących się poza granicami kraju.

Zebrani przedstawiciele organizacji zobowiążą swoich członków do czynnego udziału w tej patriotycznej akcji.

Epitafium - postać umęczonego księdza Jerzego Popiełuszki, w postumencie nisze z urnami

NAUCZANIE I WYCHOWANIE PRZECIW NARODOWEJ TRADYCJI

Istnieje prawo do nauczania i wychowania. Jest ono fundamentalnym wymogiem związanym z prawem do życia i rozwoju. W procesie nauczania i wychowania główny udział mają dwie instytucje: RODZINA i SZKOŁA. W czasach PRL-u role rodziców w wychowaniu ich dzieci były niszczone i zredukowane na różne sposoby, zwłaszcza poprzez media i szkołę. Praktyka zawładnięcia nauczaniem i wychowaniem dziecka poprzez media jest nie tylko kontynuowana obecnie ale intensyfikowana. Jakie recepty i propozycje otrzymują dzieci od środków przekazu? Odpowiedź jest jednoznaczna. Zróbmy analizę podręczników sugerowanych do nauki dzieci od klas najmłodszych. W analizie dopatrzymy się stwierdzenia, że dobre wychowanie i dobre relacje z innymi - to niższy poziom rozwoju, a podawane treści o charakterze patriotycznym i narodowym są to treści o nastroju egzaltacji. Bo jest w nich Święto 3 Maja, 11 Listopada, Powstanie Warszawskie, bohaterstwo legionów, powstańców itp. Bohaterami czytanek są: śpiewacy, sportowcy, artyści, kuglerzy, moda. Natomiast sporadycznie występuje rolnik, duchowny, nauczyciel, społecznik, żołnierz.

Wartości dobrego współżycia są najczęściej postulowane we wszystkich podręcznikach. Należą one do tzw. wartości tradycyjnych, charakteryzujących społeczeństwo o niższym poziomie rozwoju. Autorzy podręczników przeciwstawiają je wartościom indywidualistycznym: samookreślenia, ciekawości świata, niezależności myślenia, dążących do indywidualnych korzyści. "ALA MA KOTA". Te trendy są charakterystyczne dla nowoczesnych, demokratycznych społeczeństw.

Nauczyciele i prasa podają, że młodzież nie lubi lektur szkolnych, przestają czytać, poznawać przeszłość. Zapanowała moda na cywilizację obrazu, skończyła się moda na ojczyznę, tradycje, patriotyzm. Jednym słowem konformizm życia.

Podręczniki historii zakłamują rzeczywistość, jak to ma miejsce w przypadku podręcznika szkolnego "Historia - dzieje najnowsze 1939-1945 wydanie VI". Fakty są zmienione, nie mają żadnego potwierdzenia w źródłach. W ten sposób niszczy się świadomość narodową młodzieży.

Czy prasę, media można nazwać sprzymierzeńcem w procesie nauczania o własnym narodzie, patriotyzmie i wychowaniu na uczciwych obywateli tego narodu?

Posel na Sejm V kadencji
Rzeczypospolitej Polski
Wojciech Romaniuk
jako przedstawiciel
młodego pokolenia
biorący udział w życiu
społeczno-politycznym
Związku AK
w Białej Podlaskiej

Vniosek należy wypełnić
 występując o nadanie
 orderów i odznaczeń
 kreślonych w art. 10-18 ustawy
 dnia 16 października 1992 r.
 o orderach i odznaczeniach
 Dz. U. Nr 90, poz. 450)
 /wypełnić pismem maszynowym

W N I O S E K O NADANIE ORDERU - ODZNACZENIA

Nr kolejny z notatki
 lub wykazu .....

.....
 nazwa klasy orderu, lub stopnia odznaczenia

Po wypełnieniu
 POUFNE

1. Nr ewidencyjny PESEL	2. NAZWISKO <i>Wypełnić dużymi literami!</i>	3. IMIONA <i>Wypełnić dużymi literami!</i>
-------------------------	---	---

4. Data urodzenia Rok Miesiąc Dzień	6. Płeć mężczyzna - 1 ☐ kobieta - 2 ☒ <i>Wpisać odpowiedni symbol!</i>	7. Imię ojca <i>Wypełnić dużymi literami!</i> 8. Imię i nazwisko rodowe matki 9. Obywatelstwo
--	--	--

10. Miejsce zameldowania na pobyt stały			
..... województwo	..... miasto - dzielnica - gmina	..... kod terytorialny GUS	
..... Kod pocztowy i miejscowość zameldowania	..... ulica	..... Nr domu	..... Nr lokalu

11. Dokument tożsamości			..... kod terytorialny GUS
..... nazwa dokumentu			
..... seria numer	..... województwo	..... miasto-dzielnica-gmina - wystawcy dokumentu	

2. Poprzednie nazwiska (rodowe, z popr. małż., sprzed zmiany w trybie adm.)	13. Czy występują okoliczności określone w art. 3 ustawy o orderach i odznaczeniach <i>Wypełnić wpisując „tak” lub „nie”</i>
---	---

4. Stanowisko	..... Miejsce pracy Miejscowość
---------------------	---

5. Czy był/a karany/a sądownie? Jeżeli nie był/a karany/a - wpisać „nie karany/a”.
 Jeżeli był/a karany/a - podać za co, kiedy i wymiar kary.
 Nie podawać informacji o skazaniach, które uległy zatarcu.

3. Posiadane ordery i odznaczenia	17. Adnotacje Kancelarii Prezydenta RP
nazwa	nr legitymacji
Krzyż Walecznych - leg. zaginęła podczas ukryw. się	1944 r.
Krzyż Armii Krajowej	1944
Medal Wojska Polskiego	1944
Złoty krzyż Zasługi	
Krzyż Partyzancki	
Krzyż Więźnia Politycznego	
Krzyż Semper Fidelis	
Medal Za Obronność Kraju 341-2004-115	2004
Złoty Medal Opiekuna M.P.N 7611	2005
Krzyż Semper Fidelis 543-34	2001
Krzyż Kawalerski Order.Odrodz. 792001-27	2001
Medal Za Walkę o Wolność- 126	
i inne odznaczenia resortowe.	

Posiadane wyróżnienia, odznaki Odznaka 61pułku szkolno/bojowego lotników, 18 dyplomów w tym
 Wojsk lotniczych, kłusudczyków, Szkoły lotników w Dęblinie, Uświatowych, kombatanckich
 z okazji świąt państwowych, wojewódzkich, powiatowych.

Wz. w stosunku do cudzoziemców wypełnić rubryki nr: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 22
 Pozostałe rubryki wypełnić w miarę możliwości.

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKU

Major E. Ćwicyński

19. Uzasadnienie wniosku - ze szczególnym uwzględnieniem zasług po otrzymaniu ostatecznie nadanego orderu lub odznaczenia.
 Żołnierz AK od roku 1942. później WiN. Wieloletni prezes Niepodległościowego Związku Żołnierzy AK. Zarząd Główny. Prezes Związku Piłsudczyków, Zarząd Główny. Prezes Zarządu Pamiąci Narodowej, w tym okresie z jego inicjatywy i fundacji wykonano: Dzwon w hołdzie lotnikom polskim/Biała Podlaska, Odnowiono Pomnik powstańców 1963r./Biała/Pomnik pol. mieszkańców/Janówka/Pomnik partyzantom Zenona/Jeziory/Dzwon gen. Kleebergowi /Kock/Pomnik pomordowanych w lesie/Grabarka/Tablica na dworcu PKP/Biała Podlaska/Tablica w 60 rocznicę rocznicę zakończenia wojny/Biała Podlaska dworzec/Pomnik lotnikom/Biała Podl./Urny z ziemią katyńską/Kalisz, Biała, Leśna, Konin/Eschumacja pomordowanych part/Hotyche/Pomnik żołnierzom poległym w 1920 r/Husinka/Tablica żołnierzom 1939 r./Dubów/Tablica poległym 17 09. 1939 r Ochrony Pogranicza/Biała Podlaska/Pomnik żołnierzom okresu Konfederacji Barskiej pow. Styczniowego/Grabanów/Krzyż tablica na budynku gestapo/biała Podl. Miejsce straceń w 1943 r./Leśna Podlaska/Zasadzenie krzewów na mogiłach żołnierskich z roku 1918-1939/Biała Podlaska cmentarz/Tworzenie pamięci Narodowej/Biała Podl./Nadanie imion szkołom/Zwirki i Wigóry, Józefa Piłsudskiego, Skłodowskiej/Biała Podlaska/Wygłasza nie prelekcji w szkołach średnich/Biała Podl./Udział w uroczystościach patriotycznych w W-wie, Gdańsku, Kaliszu, Siedlcach, Zambrowie, Wąchocku, Opieka nad miejscami straceń: Biała, Leśna, Grabarka, Janówka, Pomnik partyzantom na/Janówce/W budowie ołtarz w lesie Grabarka, Budowa epitafium z ziemią z pól bitewnych/kościół na ulicy Kr. Wyszyńskiego/Współpracuje z organizacjami: BCH, Związkiem Żołnierzy Zawodowych, Strzelcem, Dziećmi Wojny, Harcerzami, Seniorami Lotnictwa, Organizuje i prowadzi poczty sztandarowe podczas uroczystości. Jest znanym działaczem społecznym i samorządowym, Wydaje własnym nakładem Biuletyn związkowy, Opiekuje się kombatantami chorymi i w podeszłym wieku, Opiekuje się wdowami po zmarłych kombatantach, Jest znanym działaczem społecznym i związkowym, na terenie miasta powiatu bialskiego i siedleckiego. Bierze udział w pracach wyeksponowania bohaterów powstania listopadowego w Olszynie Grochowskiej. Ostatnio zajął się z pomocą starosta spisem miejsc poległych i pomordowanych żołnierzy podczas II wojny na terenie powiatu Biała Podlaska. Wystąpił o odznaczenia szkół za opiekę nad mogiłami

20. Jednostka organizacyjna sporządzająca wniosek: Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy AK
 Związek Piłsudczyków, Zarząd Związku Dzieci Wojny, Zarząd Związku Żołnierzy Zawodowych, prośbą nadania
 Krzyża Oficerskiego, Orderu Odrodzenia Polski za jego wszechstronną działalność
nazwa jednostki Józefa Piłsudskiego
 20.VII.2005 r. Biała Podlaska 21-500 Biała Podlaska
 data ..... 19..... r. ul. Kolejowa 26 Zarząd NZZKAK
 podpis kierownika jednostki

21. Ewentualne dodatkowe opinie.

22. WNOSZĘ O NADANIE (nazwa klasy orderu lub stopnia odznaczenia).

pieczęć

data ..... 19..... r.

własnoręczny podpis wnioskodawcy

23. OPINIA KAPITUŁY (dotyczy wniosku o nadanie orderu).

Edward Ćwicyński
z okresu okupacji

1. Dzwon Borucie Spiechowiczowi w Leśnej.
2. Występowanie o awanse i odznaczenia
Współpraca ze sponsorami posłem na Sejm Wojciechem Romaniukiem i Stanisławem Romaniukiem.
3. Wyjazdy do Kół Związku na spotkania i uroczystości: Kalisz, Kraków, Zakopane, Frombork, Łódź, Warszawa i inne.
4. Kontakty z Polakami na Litwie.
5. Współpraca z Wójtem Gminy, Starostą, praca na rzecz środowiska.
6. Współpraca z Krajowym Związkiem Dzieci Wojny Represjonowanych Żołnierzy Górników Związku Sybiraków.

NIEZAPOMNIANI BOHATEROWIE

Franciszek Jusiel (Wolny"), członek siatki konspiracyjnej AK w gminie Soleczniki Wielkie. Świadek wymordowania mieszkańców wsi i folwarku Ławze oraz kwaterujących tu polskich partyzantów przez oddział NKWD

Świnoujście, niespodziewane spotkanie po 30-tu latach na wczasach z kolegami żołnierzami A.K. 3 Brygady Wileńskiej 1974 r., (Antoni Żyniak, Paweł Drozd, Stanisław Jasiński, Karol Sołtysik

6 Brygada Wileńska w trakcie przerwy w ćwiczeniach koło Werenowa w woj. nowogródzkim

Przed szkołą w Turgielach kapitan „Szczerbiec” z „Jurkiem” (niestety „Jurka” po wojnie nie udało się odnaleźć

Dom Franciszka Jusielu w Onzadowie, w którym w końcu 1943 i do 5.07.1944 roku mieścił się szpital polowy 3-ej Brygady Wileńskiej A.K. (zdjęcie przedwojenne)

Nazwisko	JUSIEL
Imię	Franciszek
Pseudonim	"Wolny"
Przydział	Z.W.Z. Bryg. "Szczerbca"
	Okr. Wilno.
Odniesiony został	
KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ	
ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bera-Komorowskiego dla upamiętnienia wysiłku żołnierza Polskiej Podziemnej w latach 1939 — 1945.	
Podpis:	Przedwojennicy Krzysztof Krzyż Stanisław "Stwy"
Londyn, dnia	4. SWE 1977

Odniesienie Krzyżem A.K.

Wspólne zdjęcie byłych żołnierzy Września i A.K. po Mszy Świętej w Białej Piskiej 1.09.1985 r.

GLÓWNY SPONSOR BIULETYNU

**POSEŁ WOJCIECH ROMANIUK
DYREKTOR STANISŁAW ROMANIUK**

Zarząd Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z siedzibą w Białej Podlaskiej składa Panu serdeczne podziękowanie Za obywatelską, patriotyczną postawę Wspierającą wydanie okolicznościowego biuletynu Z okazji 15 rocznicy działalności poprzez dotację finansową i materialną. Jest to dowód pamięci i szacunku dla żołnierzy Armii Krajowej.

W budowanej obecnie Rzeczypospolitej, Wartości reprezentowane przez Pana są Wyznacznikiem postaw młodemu pokoleniu Polaków, są przykładem do naśladowania, Stanowią o naszej narodowej tożsamości.

Te Pańskie działania wpisują się wspólny, Patriotyczny obowiązek oceniania dziedzictwa Kulturalnego i przekazanie go następnym pokoleniom Polaków.

Czyn Pański nie pójdzie na marne. Nie ma już III Rzeszy ani Związku Radzieckiego, a Rzeczypospolita choć w zmienionych granicach, cieszy się niepodległością i wolnością. Pragniemy Panu życzyć długich lat życia w zdrowiu i dostatku.

Będziemy zawsze pamiętać o Pańskich czynach, Pańską osobę stawiać młodzieży za wzór patrioty, prawdziwego Polaka.

Pozostali sponsorzy to: Feliks Szwedo, Jarosław Jakoniuk, Jerzy Czeczot i Stanisław Filipek

Biała Podlaska

SPOTKANIA TOWARZYSKIE I UDZIAŁ W UROCZYSTOŚCIACH OKOLICZNOŚCIOWYCH

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI

Gdy w każdą rocznicę wskrzeszenia Tej - co nie zginęła, cienie Wasze w ordynku paradowym defilują przed NAJWYŻSZYM cała Polska chyli głowy, sztandary i staje na baczność. Z dźwiękami hymnu narodowego ulatuje ku Wam nasza myśl serdeczna, pełna czci i hołdu dla Waszej ofiary krwi, jaką złożyliście na ołtarzu Ojczyzny.

Cześć Wam towarzysze broni, którzy przez ofiarę swą pokazaliście nam pozostałym - granicę wypełniania najświętszego, względem Ojczyzny, obowiązku.

Cześć Wam, którzy ciałami swymi zagroździście drogę tym, co wdzierali się do serca Polski, by Jej hańbiącą niewolę zgotować.

Cześć Wam, których ofiara życia, była dla żywych bodźcem i podniecią do wytrwałej i nieustępliwej walki z najeźdźcą.

DZIĘKI WAM WYTRWALIŚMY

Krew Wasza nie poszła na marne. Ideał wolności został ziszczony, budując w sercach naszych trwałą pomnik czci dla Waszego poświęcenia.

Przez pamięć na Was, staniemy w potrzebie, silni duchem, godni Waszego przykładu, godni imienia Polaka.

Odeszli, oddając Ojczyźnie skarb Największy, swe życie. Szli drogą zroszoną krwią serdeczną bohaterskich przodków.

Dawno już umilkły armaty, ucichł grzechot karabinów, wre gorączkowa praca. Ziemia, za którą zginęli stała się twierdzą. Mogiły ich to szańce, na których kształci się nowe pokolenie. Pola bitew osnuła już legenda bohaterskich zmagania i pięknej śmierci żołnierskiej. Czyny ich pochwyliła w swe objęcia pieśń, roznosząc ją od wsi do miast, po całą Rzeczypospolitą. Dziś już nikt nie zakłóca im spokoju. O ile byli szczęśliwsi od swych ojców, którzy umierali z żalem, że krew Ich spłynęła bezowocnie.

Jesteście teraz razem. Pierwsi zanieśliście Im radosną wieść o pęknięciu kajdan niewoli. Teraz możecie spać w spokoju, wasi następcy czuwają.

Dziś cała Polska rozbrzmiewa biciem dzwonów głoszącym Narodowi Wolność, a z nimi w zgodnym rytmie żywiej i mocniej biją serca wszystkich Polaków. Gdy przebiegamy myślą ubiegłe lata, serce nam rośnie, a duma piersi rozpięta. Patrząc pogodnym wzrokiem w przyszłość i potęgę Polski, wnieśmy jeden okrzyk.

NAJJAŚNIEJSZA RZECZYPOSPOLITA NIECH ŻYJE.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY BIULETYNU

W roku 1998 przy Zarządzie Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej został powołany zespół redakcyjny czasopisma wewnętrznego pod nazwą „Biuletyn”. Biuletyn jest wydawany jeden raz w miesiącu (miesięcznik). W biuletynie są zamieszczone sprawozdania z imprez państwowych, patriotycznych, związkowych o charakterze historyczno-państwowym, środowiskowym i organizacyjnym. Są publikowane zdjęcia tych wydarzeń oraz projekty zamierzonych działań związku i innych organizacji kombatanckich. Jest też kącik na umieszczenie poezji patriotycznej i narodowej pisanej przez żołnierzy partyzantów, więźniów, sybiraków, żołnierzy represjonowanych, górników, żołnierzy walczących w Afryce, na dalekim wschodzie jeńców wojennych, więźniów z obozów koncentracyjnych, łagrów, matek, żon i dzieci.

Biuletyn redagują: Edward Ćwicyński, Krystyna Ciejpa, Edward Bareja,

Tadeusz Robak, Jerzy Staszewski, Tadeusz Duchnowski, Ferdynand Izdebski, Czesław Lipiński i inni. Materiały do biuletynu napływają od członków: Korneszuk Jan, Izdebski Ferdynand, Bareja Edward, Staszewski Jerzy, Ługowski Bolesław, Ośmielak Stanisław i wielu innych. Wiele miejsca w biuletynie jest wydzielone do dyspozycji Zarządu Związku. W redagowaniu biuletynu współpracują organizacje kombatanckie, jak: Wolność i Niezawisłość, Piłsudczycy, Krajowy Związek Dzieci Wojny, szkoły i organizacje społeczno-polityczne.

W biuletynie jest rubryka wyróżnień, odznaczeń i awansów oraz kronika żałobna. Biuletyn jest rozprowadzany do członków Związku, organizacji współpracujących, władz terenowych i kół Związku w terenie oraz do Instytutu Władysława Sikorskiego w Londynie. Na duże brawa i uznanie zasługuje Pani Krystyna Ciejpa, która bierze czynny udział w redagowaniu biuletynu (pisze artykuły, zdobywa zdjęcia o charakterze historyczno-patriotycznym).

Swoją pracę na tej niwie wykonuje z pełnym zaangażowaniem literackim. Wszystkie prace redakcyjne są wykonywane społecznie. Materiały papiernicze, kserograficzne sponsorują: P. Stanisław i Wojciech Romaniukowie, którzy są wielkimi przyjaciółmi NZZAK.

Zarząd Związku składa serdeczne podziękowania wszystkim którzy uczestniczą w redagowaniu biuletynu związkowego i prosi o dalszą współpracę wysyłając materiały na adres Związku: Biała Podl., ul. Kolejowa 26.

Druk: a-tronic” Biała Podlaska
tel./fax 083 343 65 15, e-mail: a-tronic@wp.pl

**W dniach 28-29 czerwca 1956 r. społeczeństwo Poznania sprzeciwiło się
komunistycznej władzy.**

Robotnicy Cegielskiego rozpoczęli strajk i wyszli na ulice miasta.

Przeciwko demonstrantom użyto wojska i czołgów.

Zginęło 75 patriotów, bardzo wielu zostało rannych.

Pamięć nasza o „wydarzeniach czerwcowych” jest wiecznie żywa.